

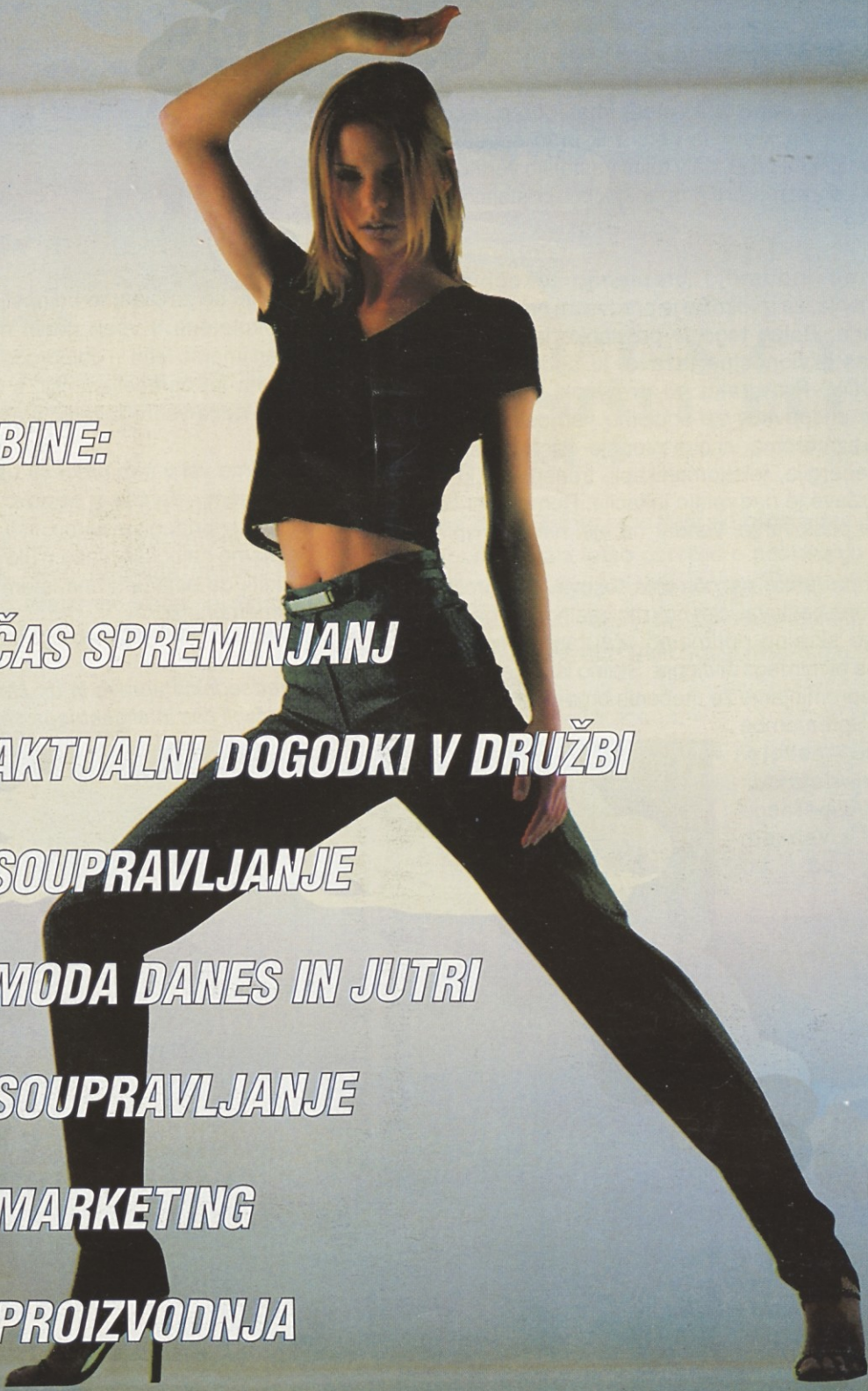
Kviri

GLASILO

Elkroj

ELKROJ d.d., Mozirje
LETNIK XXI, številka 1, julij 1999

IZ VSEBINE:

- ČAS SPREMINJANJ
 - AKTUALNI DOGODKI V DRUŽBI
 - SOUPRAVLJANJE
 - MODA DANES IN JUTRI
 - SOUPRAVLJANJE
 - MARKETING
 - PROIZVODNJA
-

ČAS SPREMINJANJ IN USTVARJALNOSTI!

Vedno znova poslušamo, da je tekstilna industrija v težavah, da nima prihodnosti, je predimenzionirana in nima dovolj poznanih lastnih blagovnih znamk.

Po drugi strani pa zopet slišimo in čitamo, kako se razvija BENETON, HUGO BOSS, STEFANEL, ARMANI, ESCADA in še drugi.

Kako to, da eni znajo, drugi pa ne znajo? Čeprav analitika kaže, da je v svetu zelo konstantna gospodarska politika, skrbi za preveliko inflacijo ali obrestno mero sploh ne poznajo, pa vendar tudi tam veliko podjetij propade in to v vseh dejavnostih. Veliko je zunanjih vzrokov za slabo gospodarjenje, največ pa jih je v podjetju samem, ki mora imeti dobro začrtano vizijo razvoja na kratki in dolgi rok in jo seveda tudi uresničevati. Res pa je, da v tujini nastajajo vedno nova podjetja – v sorazmerju s propadajočimi, postajajo nova, uspešnejša.

Pri nas pa industrijo bremenijo tekoči pogoji gospodarjenja, za izvoznike je predvsem pereč previsok tečaj tolarja. Poleg tega je previsoka javna poraba, skrbijo nas likvidnostne težave, ki bodo nastale po uvedbi DDV. Prav tako so previsoki stroški dela, predvsem prispevkov za socialno varnost, davka na plače in razmeroma visoke stopnje dohodnine. Rast stroškov energije, telekomunikacij, transporta, ki so v domeni države je nad rastjo inflacije. Pomembni so za vsakdanje poslovanje, vendar na njih nimamo vpliva.

Vplivamo pa lahko na notranje tokove, na stroške v podjetju, torej poslovati čim bolj racionalno in organizirati poslovanje skrajno optimalno. Za zagotavljanje teh pogojev pa ni mirnega življenja. Stalno iskanje notranjih rezerv in spreminjanje že utečenih organizacij, je nujno in stalno. Spremembe so gonilo razvoja. Ključni dejavnik njihovega uspešnega uvajanja v vsakem podjetju pa so zaposleni.

Zmagovalci so sposobni hitrega prilagajanja, učenja, ukrepanja. Stalno spreminjanje pomeni, da mora organizacija ustvariti nelagodje z obstoječim in sočasno in hitreje kot konkurenca, razviti sposobnosti za odkritje nujnih razvojnih smernic.

Uveljavlja se spoznanje, da so dolgoročna konkurenčna sposobnost sodobnih podjetij zaposleni. Njihov intelektualni kapital je tisti, ki organizacijo naredi posebno, drugačno. Ni namreč dovolj, da si dober, moraš biti boljši, moraš biti drugačen, izviren v odzivnosti do kupcev, do novih tehnologij in v marketinških prijemih. Vse to pa je domena ljudi, ki soustvarjajo podjetje.

Merjenje uspešnosti podjetja z ustvarjenim dobičkom je zelo aktualno, vendar pa je pomembna ustvarjena klima v podjetju, kako se počutimo, kako smo med sabo povezani in kako sodelujemo pri razreševanju težav.

Novi sistemi merjenja so usmerjeni k nadzoru parametrov, povezanih z zadovoljstvom kupcev, potrošnikov, zaposlenih delničarjev, z obvladovanjem poslovnih procesov in s sposobnostjo organizacije, da inovira in nenehno ustvarja dodano vrednost.

V Elkroju se zavedamo nujnosti nenehnih sprememb, ki so vpletene v vseh naših načrtih za prihodnost. Izdelan imamo letni in dolgoročne načrte za naš razvoj, v katerih so opredeljeni cilji, s katerimi uresničujemo pričakovanja vseh, ki živijo v ali s podjetjem.

Sodelujmo vsi v tem procesu ustvarjalno in pozitivno, z vedenjem, da čas v poslovnem svetu teče z divjo naglico in pridobiva samo tisti, ki je prvi. Imamo in izdelujemo najboljše hlače v Sloveniji, zato se moramo potruditi, da ostanemo na istem nivoju ali pa še boljši in pomembnejši.

VRTAČNIK Marija

Predsednica uprave in dr. Hans Ferk menita, da je nastopil čas inteligentnega znanja

LE KAJ JE MARKETING?

Spoštovani sodelavci!

Velikokrat v vsakdanjem življenju zasledimo besedo »marketing« in si jo napačno ali samo delno prav razlagamo ali pa sploh ne vemo natančno, kaj to pomeni.

Leon Pekošak o marketingu

Moj namen je v tem kratkem članku pojasniti, kaj se skriva pod pojmom »marketing« - po slovensko pomeni to »trženje«.

»Marketing« ali trženje lahko pojmuje tudi kot tržno upravljanje. Samo trženje pomeni nov način razmišljanja o tem, kako podjetja in tudi druge organizacije razvijajo vzajemno koristne menjave s ciljnim odjemalci, ki želijo zadovoljiti določeno potrebo ali željo.

Z drugimi besedami, zaposleni v Elkroju, se dogovarjamo s kupci in dobavitelji, tako proizvodov, kot uslug, v smislu obojestranske zadovoljitve potreb in želja.

Pojma trženje nikakor ne smemo istovetiti s prodajo ali oglaševanjem. Prodaja in oglaševanje sta samo orodji in obsegata le majhen del trženja, oz. njegovega spleta. Odgovarjata zgolj na vprašanje, kako najdemo več kupcev za naš izdelek.

Samo trženje pa se začne mnogo prej in se nadaljuje še dolgo za tem, ko je izdelek že pri kupcu. Cilj trženja je pridobiti zveste in zadovoljne kupce, oz. odjemalce, ne pa zgolj golo prodajo. Trženje pomeni postopek iskanja trgov, razvoj izdelkov, njihove cene, način distribucije, način oglaševanja in pospeševanja prodaje v smislu maksimalne zadovoljitve kupca. Kupcu moramo ponuditi največ vrednosti za določeno ceno.

Kupec je namreč edino kar šteje, saj samo od njega živimo.

Kupci pa smo znotraj podjetja tudi mi vsi – v njegovem sistemu. Vsak oddelek znotraj podjetja namreč »kupi« usluge od drugega oddelka. Naš cilj je našega »kupca« zadovoljiti, se pravi, dobaviti mu naše delo – usluge, kar najbolj kvalitetno, brez zastojev, reklamacij, nezadovoljstva, po čim boljši – krajši distribuciji, po določeni ceni – brez dodatnih neplanskih stroškov.

Načini organiziranosti in izvajanja, naše razmišljanje in razgovori o izboljšanju teh uslug z lastnim znanjem in napor, pa tudi z zunanjo pomočjo, je naše interno trženjsko upravljanje. Naše delo ni končano z izdelavo ali prodajo proizvoda, temveč s sliko in mnenjem okolice o nas in posredno naših izdelkih. Če je to pozitivno pomeni, da smo uspeli.

Leon PEKOŠAK

SKUPŠČINA DELNIŠKE DRUŽBE ELKROJ

Dne 22.6. 1999 se je sestala skupščina delniške družbe in obravnavala letno poročilo o poslovanju družbe za leto 1998, sprejela Poslovnik o delu skupščine, sprejela spremembe in dopolnitve statuta družbe in imenovala revizijsko hišo ELSTAR Consulting d.o.o. Velenje za leto 1999.

Skupščina delniške družbe je odločila, da ostane dobiček za poslovno leto 1998 nerazporejen.

Zora Štrucl

Predsednica uprave Marija Vrtačnik razlaga predloge na skuščini

Danica - z optimizmom in prijaznostjo

Utrip pravega poletja se je šele dobro začel, zato je bila tudi prodaja odraz tega.

Vsa pomladansko-poletna sezona je bila tudi pod vtisom DDV-ja, zato so bile nabave veliko manjše kot preteklo leto. Zelo se je zmanjšala tudi prodaja na tržišču bivše Jugoslavije, predvsem Hrvaške. Na tem tržišču delamo praktično samo še z dvema ali tremi kupci. Vsi ostali so blago stornirali ali pa jim ga zaradi slabih plačil nismo dobavili. Podobne težave so tudi na slovenskem trgu. Tudi tu je zelo slaba plačilna sposobnost, firme se prodajajo, zaloge so velike, tako, da določenim trgovinam nismo pošiljali blaga že od meseca marca ali aprila dalje.

vsem tem težavam nam je uspelo prodati vso žensko poletno kolekcijo. Zelo dobro so se prodale tudi moške bombažne hlače. Nekoliko težje se prodajajo moške kratke hlače, ker je na trgu »poplava« cenejših.

Tudi zalogo pri konsignatorjih smo uspeli zmanjšati. Tako se bodo vsi artikli iz starih sezon z akcijami odprodali.

Blago, ki je ostalo na zalogi, je predvsem prehodnega značaja in se bo prodajalo v jesenski sezoni. Žal pa se že pojavljajo prve težave pri jesenski kolekciji. Določene firme že pošiljajo storna. Prav tako pa ga kupcem, ki so ga zaključili in imajo težave že od spomladi, po vsej verjetnosti ne bomo pošiljali.

Blago je naročeno, delno že v proizvodnji in tako se ta začarani krog kar vrti.

Zelo uspešne so bile naše industrijske prodajalne, zato računamo, da bomo lahko del blaga prodali prav tu. Bliža se že tudi sezonska razprodaja. Del ostankov nekurantnega in desortiranega blaga v skladišču in ind. prodajalnah bomo prodali v tem času.

Ker pa se že bliža zaključevanje za novo sezono pomlad 2000, smo z delom in mislimi že naprej.

Želimo in upamo, da je kolekcija prava in da bomo uspešno zakorakali v leto 2000.

Danica PEČNIK

Blago je bilo za vse te kupce nabavljeno in proizvedeno. Treba je bilo poiskati nove možnosti in to prodati. Kljub

SEJMI V TUJINI

Prvi sejem v letošnjem letu, na katerem smo sodelovali kot razstavljalci, je bil Herren-Mode-Woche v času od 5. do 7.2.1999 v Koelnu. Sejem je osrednja prireditev za moško modo v tem delu Evrope, od koder izhaja tudi večina naših kupcev iz tujine. Na sejmu smo sodelovali že peto sezono kot edini slovenski proizvajalec.

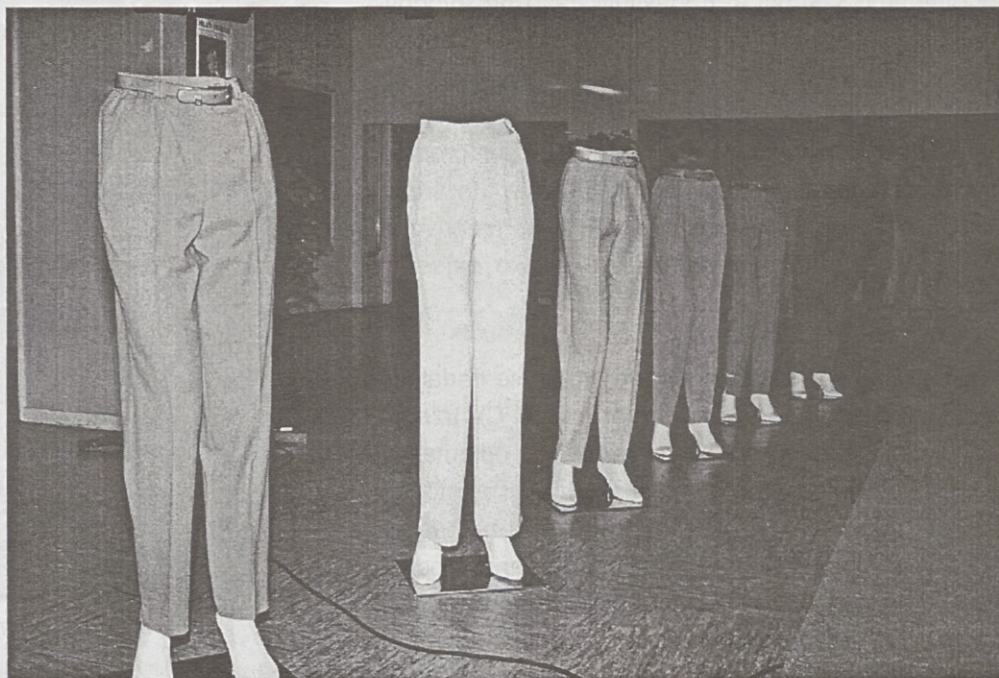
Obiskali so nas vsi pomembnejši kupci, ki so si ogledali našo ponudbo moških hlač. Z večjimi smo se dogovorili za datume zaključevanja v njihovih podjetjih, nekateri manjši in novi kupci pa so zaključili kar na sejmu samem.

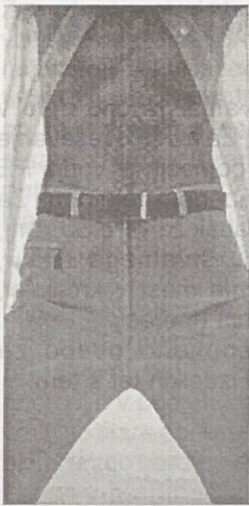
Običajno trgovci zaradi pomanjkanja časa zaključujejo na sejmu samo za njih velike in pomembne dobavitelje, pri manjših pa si ogledajo njihove ponudbe in se za zaključevanje dogovorijo kasneje.

Za sezono pomlad-poletje

2000 smo se odločili poleg moških hlač na Herren-Mode-Woche v času od 30.7. – 1.8.1999, prikazati kolekcijo ženskih hlač na glavnem sejmu za žensko modo Kollektion Premieren Duesseldorf v času od 1.8. – 3.8.1999.

Naše hlače doma in v tujini

Bistvena že znana novost na sejmu v Koelnu je ta, da smo tokrat pridobili kotni štand (stojnico), kar pomeni, da je razstavni prostor odprt z dveh strani in ni vrstni, kot dosedaj (odprta samo ena stranica). To pomeni veliko prednost, pri opaznosti stojnice naključnih kupcev. Na križanju poti je vedno večja množica ljudi.

Na sejmu za žensko modo v Duesseldorfu bomo zaradi delitve stroškov nastopili skupaj s še dvema slovenskim

konfekarjema Triglav konfekcija Kranj in Ideal Nova Gorica. Sejmski prostor bo zaradi tega primerno večji, vendar optično razdeljen na tri dele, kjer se bomo predstavljali vsak s svojo kolekcijo.

Priprave za oba sejma že intenzivno potekajo z veliko željo, da bi v novem tisočletju povečali obseg blagovnega izvoza na zahodnoevropska tržišča.

Boštjan ERJAVEC

TRGOVSKI ZASTOPNIK, NJEGOVE TEŽAVE IN USPEHI

Matevž vlaga mnogo truda v tržišče

Ne glede, kateri poklic opravljamo, nazadnje ugotovimo, da je vedno najbolj pomembno, kako obvladamo delo z ljudmi.

Strankam se je potrebno prilagajati, jim prisluhniti, spoznati njihov značaj in navsezadnje izpolniti njihova pričakovanja. Ta poklic zahteva veliko mero diplomacije in potrpljenja.

Ena od osnov dobrega zastopnika ali vsaj pa kateregakoli prodajalca, ne glede kaj prodaja, je pozitiven odnos do dela in prepričanost v izdelek, katerega prodaja oziroma predstavlja. Izdelek je v očeh stranke le toliko dober, kolikor dobrega ga vidimo v naših očeh, ker ga na takšen način tudi predstavimo.

Izjava uspešnega poslovneža – Roberta Cavetta....

»Govoriš z glavo, prodajaš pa s srcem, Najbolj prepričljiv prodajalec je tisti, ki fanatično verjame v tisto, kar nudi. Besede so lahko zavrjene, toda pozitivno obnašanje iz neomajne vere, nikoli!«

... nam potrjuje navedeno dejstvo.

Uspeh si trgovski zastopnik lahko zagotovi le s pravo mero samozavesti. Prvinsko pa je vsekakor potrebna prepričanost oziroma občutek, da stranki, ko kupuje naš izdelek, pomagamo in da je z nakupom nekaj pridobila, ne pa izgubila denar. Pomembno se je zavedati, da vsako dejanje prinaša posledico in prihodnje dejanje je v veliki meri odvisno od preteklega. Zato se je vredno potruditi tudi takrat, ko od stranke nimamo direktnega dobička.

Nastale težave, ki spremljajo ta poklic, velikokrat niti niso povezane direktno s samo prodajo (reklamacije, napačna izdoba, zamujeni roki, slabo sortiranje ...), vendar pa je to potrebno vzeti v zakup, saj je zastopnik tisti, ki ima prvi in direktni stik s stranko ter skrbi za to, da se ob reševanju problema ne oskruni dobro ime podjetja. Kljub temu, da se danes na tržišču stalno pojavlja trditev o pomanjkanju denarja, tega ni mogoče sprejeti kot golo dejstvo, saj so nekatere dejavnosti – npr. prodaja avtomobilov – iz leta v leto uspešnejše.

»Ali je težava morda le v tem, da moramo pokazati strankam svoj izdelek kot zanj prioriteto stvar?« – to je vprašanje, ki je v zadnjem obdobju, po vsem svetu, zaposlovalo prodajne managerje in se je že pokazalo kot resnično. O tej trditvi bi predvsem morali razmisliti trgovci, katerih stranke so končni potrošniki.

Vsekakor pa je za uspešno delo potrebno, da ga sprejmemo kot izziv in obravnavamo kot pomembno igro, v kateri nameravamo zmagati.

Uspešna motivacija samega sebe je temelj vsakega uspeha v našem življenju.

Matevž LESKOVŠEK

Kako je z učinki sodelovnjaja z dr. Ferkom?

V mesecu septembru 1998 smo pristopili k projektu Celovito optimiranje podjetniških procesov - COPP. Projekt vodi zunanji strokovni sodelavec, prof.dr.Hans Ferk, določili pa smo tudi strokovni team, ki koordinira delo in aktivnosti v zvezi s projektom.

V projektu sodelujemo vsi zaposleni, od operativnih sodelavcev v podjetju preko nižjega, srednjega do vrhnega managementa – do predsednice uprave.

Cilj COPP je povečati produktivnost, zmanjšati stroške ob stalnem izobraževanju zaposlenih in s tem povečati konkurenčnost naših izdelkov na ciljnih trgih.

Celovita optimizacija podjetniških procesov je sestavljena iz treh faz:

1. Cost Driver analiza (dispozitivna delovna mesta)
2. Analiza aktivnosti (proizvodna delovna mesta)
3. Analiza procesov

Analični in optimizacijski del vsake faze se je izvrševal tri mesece. Sledila je in še sledi uvedba, ki se za vsako fazo konča v devetih mesecih.

Za nami je že dobrih deset mesecev temeljitega dela, zato lahko pokažemo že kar nekaj uspešno uveljavljenih ukrepov.

COST DRIVER ANALIZA

V tej fazi smo identificirali, strukturirali, analizirali in nato pripravili ukrepe za optimizacijo stroškovnih povzročiteljev (Cost Driverjev). Naš cilj je, z znižanimi resursi v delu, materialu in kapitalu povišati storitev oz. povišati učinkovitost procesa.

Po uspešni izvedbi vseh omenjenih korakov, smo sedaj že na koncu druge faze realizacije ukrepov in lahko realizirane ukrepe že tudi predstavimo.

Proces izdelave naših izdelkov se začne z razvojem in kreacijo, zato smo stroškovne povzročitelje začeli odpravljati že na samem začetku. Za tekočo kolekcijo je naročenih manj kuponov, vsi vzorci so predhodno testirani, izdelan je tudi temeljit pregled kolekcije s strani komercile in končnega kontrolorja.

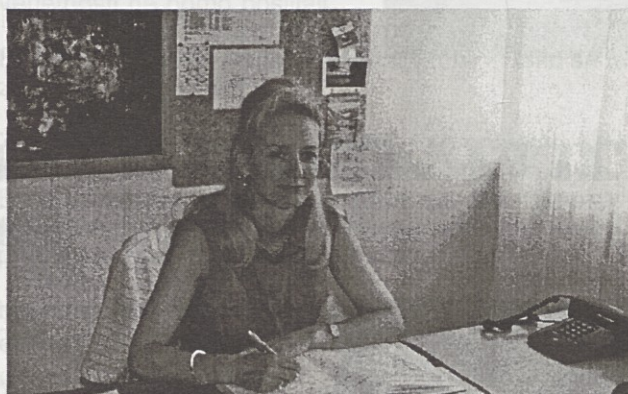
Število dobaviteljev smo v tem obdobju zmanjšali za 6, saj poskušamo poslovati le z kvalitetnimi in ustreznimi dobavitelji. Racionalizirali smo nabavo in naročilo kuponov.

V skladišču vhodnih materialov poteka prodaja ostankov blaga in neuporabnega materila (zadrž, žepovine,...). Pripravljene so barvne karte za ostanke pribora, porabljajo pa se tudi pasovi, ki so ostali na zalogi. Velik prihranek smo dosegli v pripravi dela, kjer je pri vseh delovnih mestih zmanjšano število kopij proizvodne dokumentacije zaradi zmanjšanja mest arhiviranja in zaradi potovanja skupne dokumentacije skozi proizvodni proces. Evidentira se prihranek osnovnega materiala, zmanjšano je dodatno delo v popoldanskem času. Tujim poslovnim partnerjem izstavljamo račune za dodatno delo, če je potrebno odpravljanje njihovih napak. Prenos podatkov se v nekaterih primerih ne vrši več preko faksa, temveč se veliki meri uporablja e-mail.

Velik strošek so nam predstavljaje neoznačene napake v tkanini, ki se sedaj evidentirajo, vodi se evidenca o dokrojevanju in dodatno plačanem delu, ki ga zaračunavamo zaradi neoznačenih napak v materilu. Zaradi zmanjšanja popravil zaradi neoznačenih napak

v tkanini, je manj tudi dorezovanja. Nočno delo v proizvodnji je odpravljeno v celoti. Za hitrejše reševanje nastalih problemov s strokovno pomočjo je vodja PE Mozirje sedaj dosegljiv na prenosnem telefonu. Za preprečevanje oz. popravljanje napak že v Pe Šoštanj, je uvedena kontola na koncu šivalnega traku, zmanjšano pa je število delovnih mest v krojilnici, zaradi združitve nekaterih delovnih operacij.

Tehnologi so pridobili usposobljeno osebo za odstranjevanje napak na gotovih izdelkih ter s tem

Naša Blaženka je glavna koordinatorica

prihranek še povečali. Izdelali pa so tudi racionalno operacijsko listo.

Do velike spremembe je prišlo pri kontroli gotovih izdelkov. Uvedli smo medfazno kontrolo s katero nastale napake ugotovimo že takoj, ko pridejo iz posamezne skupine in se popravijo preden pridejo v likalnico. Zaradi nastale spremembe so spremenjeni tudi obrazci za evidentiranje napak na medfazni in končni kontroli. Pravočasni so podatki o spremembi skojenih velikostnih števil, tako da teh napak na končni kontroli ni več.

Stalno je v izvajanju ukrep podučevanja posameznih delavk za manjša popravila in nastavitve strojev, kontrolirajo se preše in šivalni stroji.

Med uvedenimi ukrepi je tudi večja kontrola tkanin in modelov, pravočasno izdelana kolekcija, ukinjena je kvaliteta izdelkov z oznako A2, fleksibilnost pri zniževanju cen izdelkov, ki so ostali na zalogi in so strogo sezonskega značaja. Vršijo se akcijske prodaje, v času obiskov kupcev v tovarni pa je večje tudi angažiranje komercialnih zastopnikov. Organizirane so enotne reklame v času sezonskega znižanja, zadovoljivo je bilo organizirano popravilo v času znižanja, zaradi testiranja krčenja tkanin pa se je zmanjšalo krajšanje hlač.

Stroški so se zmanjšali tudi z združevanjem izvoznih faktur za potrebe špedicije, vpostavljen je redni nadzor pri likvidaciji faktur za stroške špedicije. Zaradi ugodnejše cene carinjenja predelovalnih storitev (kooperacija) sedaj poteka v Velenju in ne več v Celju. Posreden vpliv na zmanjševanje stroškov ima tudi vodenje. V okviru podjetja je potekalo izobraževanje za uporabo analiz in kazalnikov, ki so bile dodatno razdeljene vodjem oddelkov. Za management pa se izdeluje tudi dodatna analiza kritičnih točk z vidika doseganja začrtanih planskih ciljev.

Z nabavo dodatnih osebnih računalnikov in vzpostavitve mreže med njimi, so bili za uporabnike računalnikov kar v podjetju samem, organizirani začetni tečajji za programe Windows, Word, Excel. Narejena so bila začetna dela na projektu avtomatizacije pisarniškega zunanjetrgovinskega poslovanja za potrebe ZT. Računalniško podprto je sedaj tudi blagajniško poslovanje.

Z določenimi ukinitvami obrazcev, kopij, seznamov in izpisov, z zmanjšanjem prevozov na pošto ter nadomeščanjem vodje KSS brez dodatne zaposlitve, so stroški zmanjšani tudi v kadrovskem sektorju.

Stroškovni povzročitelji so bili analizirani na vseh področjih v podjetju, zato smo stroške zmanjšali tudi z vrnitvijo stare opreme pri odhodu iz podjetja, ukinili smo nekurantno opremo zaščitnih sredstev, ukinjeni so ročni zapisi rezervnega in potrošnega materiala, vsak vzdrževalec ima karton v katerega vpisuje prevzeti material in potrebe za nabavo.

Skupni prihranek za 1. kvartal je znašal 25.269.138,- SIT, kar predstavlja 24 % planiranega prihranka. Vsi zastavljeni ukrepi pa so bili realizirani 80 %. Ukrepi, ki so bili planirani za drugi kvartal so zgoraj že predstavljeni, nimamo pa še izračunanih prihrankov.

...in Brigita je njena pomočnica

ANALIZA AKTIVNOSTI

Cilj druge faze je optimizacija delovnih procesov, pretoka materiala in nivoja kakovosti v proizvodno - tehnoloških oddelkih. V tej fazi smo analizirali in strukturirali aktivnosti po vrednostno ustvarjalni verigi in s kriteriji ocenjevanja določili njihovo gospodarnost oz. negospodarnost. Predlagali smo ukrepe za izboljšanje posameznih aktivnosti.

Sedaj smo v 1.fazi dejanske uvedbe ukrepov v prakso. Za 1.kvartal v nekaterih skupinah ni bilo planiranih ukrepov, zato so uvedeni že nekateri ukrepi, ki so bili planirani za 2. kvartal.

Skладиšče vhodnih materialov je bilo v času uvajanja ukrepov COPP reorganizirano in zmanjšano. Iz oddelka Assyst dobijo v krojilnico kompletne delovne naloge z vsemi narisi in disketo, narejene so dispozaže za stopničasto polaganje narisov, da polagalec lahko polaga več narisov hkrati. Zaradi zahtevnosti krojenja je karo in črtast material pripravljen en dan prej.

Serije delovnih nalogov so vedno manjše, zato je nujno, da model izdelka visi na 1.vozičku DN. Šablone so

izdelane na začetku in pridejo v skupino skupaj z novim delovnim nalogom in operacijsko listo. Stare šablone in šablone za modele, ki se ponavljajo ima vodja skupine ali servirka. Z aktivnostimi, ki smo jih uvedli v proizvodnji se je precej olajšalo delo ne samo v posameznih skupinah, temveč tudi na posameznih operacijah.

Pri finišanju je sedaj v uporabi nosilec likalnika na vzmeti, zamenjan je bil likalni rokav in ravna miza, pri pošivanju pasov imajo sedaj podaljšane mize za lažje poravnavanje hlač, razlikanje šivov poteka kar v montažni skupini. Za raztegovanje elastike in podloge se uporablja stroj z dodatnim valjčkom, rešen je tudi problem porezovanja prepon. Na specialnih strojih so napisane šifre igel, zalogo igel pa ima sedaj servirka oz. vodja skupine. Za večjo preglednost nad sukanci so na stroje postavili stojala za sukance. Nekatere skupine zaradi različnosti modelov potrebujejo več strojev, zato je poskrbljeno, da ima skupina za lažje delo več prostora. Uvedena je začasna medfazna kontola za skupini DD in PA, napake ki jih še vedno ugotovi končna kontrola, pa se že na končni kontroli »sortirajo« za popravilo v DD in PA. Na ZD so narejena nova križišča za viseči transportV proizvodni hali smo namestili zvočnik za iskanje določenih oseb, obrazci, ki se potrebujejo za delo so sedaj pripravljeni na zalogo, v pisarni vodje PE Mozirje.

Izdelki iz vseh šestih skupin se »zberejo« v likalnici, zato je sedaj za večjo preglednost nad izdelki opis modela vedno na prvih hlačah, vsak voziček pa je označen s šifro delovnega naloga. Iz skupine ZD pridejo v likalnico izdelki sortirani po delovnih nalogih, zaradi premajhnega števila vozičkov pa je uveden nov način likanja.

Uvedenih aktivnosti je še veliko, vendar niso vse opisane, so pa zelo olajšale delo na vseh področjih in nivojih izdelave naših izdelkov.

Veliko ukrepov pri Cost Driver Analizi kot tudi pri Analizi aktivnosti je še v izvajanju, zato jih bomo predstavili takrat, ko bodo uvedeni v celoti.

ANALIZA PROCESOV

Pred tremi meseci se je začela tudi zadnja faza COPP, katere cilj je, da bodo procesi hitri, gladki, fleksibilni, kakovostni in stroškovno racionalni. V tem času smo aktivnosti v vseh procesih podjetja temeljito analizirali z vidika dodane vrednosti, potreb za kupca in kaj je za kupca gospodarno - negospodarno. Bistvo analize procesov je, da ne gledamo na aktivnosti iz proizvodnega vidika, temveč z vidika prodaje oz. zadovoljstvo kupca, torej naši cilji so osredotočeni k kupcu oz. zadovoljstvu kupcev, saj je tudi pri ANALIZI PROCESOV JASNO, DA JE KUPEC KRALJ, KI PA MORA IZDELEK TUDI PLAČATI.

Veliko prizadevnosti pri uvajanju ukrepov in še naprej tako uspešno delo vseh zaposlenih, pa bo to še en korak k večji uspešnosti našega podjetja.

DELA IN AKTIVNOSTI JE VELIKO NA VSEH PODROČJIH, zato smo prepričani, da rezultati ne smejo izostati, saj so v delo aktivno vpleteni vsi zaposleni v družbi in s tem nosijo tudi večje ali manjše odgovornosti.

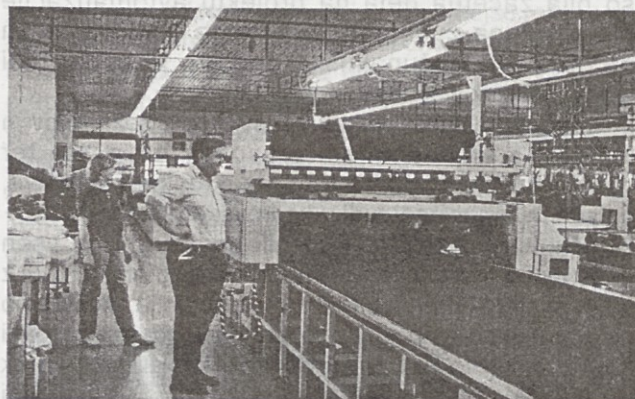
Brigita JEROVČNIK

ZAKAJ NASTAJAJO PROBLEMI V PROIZVODNJI?

Konfekcija je intenzivna panoga in to pomeni, da je potek proizvodnje predvsem odvisen od človeškega faktorja. Moda se spreminja iz dneva v dan, posebno še materiali. Te izjemno hitre spremembe pomenijo za nas konfekcionarje to, da jim moramo slediti tehnološko, tehnično in modno, če hočemo preživeti v tem krutem, konkurenčnem svetu.

To pa nikakor ni lahko, saj se mora temu tempu prilagajati cela proizvodnja (krojenje, šivanje, likanje). Vsaka nabava novega stroja je povezana z ekonomsko upravičenostjo, kar pomeni, da mora biti stroj maksimalno izkoriščen, da se finančno izplača v določenem času. Vemo, da naročilo enega modela je vedno v zelo majhnih količinah. Dnevno je vedno več sprememb v proizvodnji, več problemov in težje je voditi tekoče proizvodnjo. Delavke morajo dnevno zamenjati več operacij, kar je moteče pri doseganju plana. Vsi se moramo zavedati, če bomo hoteli preživeti v tem krogu, se bomo morali maksimalno truditi vsak na svojem delovnem mestu. Vedeti moramo, da se bomo morali spremeniti iz specialnih v univerzalne delavce, kar pomeni, da bomo morali obvladati ne samo eno operacijo, temveč čim več. Velik problem doseganja plana je tudi prevelika odsotnost z dela, kar je v večini primerov povezano z dodatnim delom.

Poudarjam, da moramo razlikovati, kaj je dodatno delo in kaj je prerazporeditev delovnega časa. Dodatno delo je tam, kjer skupina ne dosega plana, ali pa, da posamezna skupina ne zadovolji količinske potrebe drugih skupin. Prerazporejen delovni čas pa je predvsem v tistih tovarnah, katerih proizvodi so vezani na sezono. In v to skupino spada tudi Elkroj – v sezoni moramo delati več ur, ko pa je medsezona, pa ta višek ur izkoristimo.

Alojz Šimenc vodi našo proizvodnjo v Mozirju

Vemo, da dodatno delo ni zaželjeno ne pri delavcih, še manj pa pri delovni organizaciji, ker so z dodatnim delom povezani dodatni stroški in manjša produktivnost (elektrika, para, prehrana, prevoz). Lahko bi rekli, to pa je najlažje, ukinimo dodatno delo in ne bo teh težav. Vendar ni tako, kajti vezani smo na termine izdobja, kupci hočejo imeti izdelano na rok in jim je malo mar za naše težave. Trg je krut in brezobziren, kdor zamudi, ga hitro nadomesti drugi, ki je hitrejši in boljši. Naj zaključim ta prispevek z mislijo: »Voz moramo vleči vsi zaposleni v eno smer in sigurno ga bomo pripeljali na cilj, ki smo si ga zadali«. Če »bomo vlekli vsak na svojo stran, cilja ne bomo nikoli dosegli«

Alojz ŠIMENC

KAKOVOST V PROIZVODNJI GLEDE NA NOVO ORGANIZIRANOST

Marta z ljudmi, ki morajo kakovostno delati

Zaradi potreb, da izboljšamo kvaliteto našim izdelkom smo se odločili, da raziščemo možnosti znotraj naše organizacije. Raziskave so nas privedle do nove organiziranosti kontrole v procesu proizvodnje. Odločili smo se za uvedbo medfazne kontrole in zmanjšali obseg kontrole na koncu. Ta del smo združili s finišanjem.

In kaj dela medfazni kontrolor? Njegov namen je zmanjšati napake pred končno kontrolo, istočasno tudi napake odpravljati oz. ugotavljati v samem nastanku – izvoru. Iskati vzrok zanje in tudi čim hitrejšo odpravo le-teh. Cilj nam je zmanjšati % napak na končni in glavni kontroli. Istočasno smo zmanjšali tudi stroške, ki nastajajo zaradi nekvalitetno izdelanih izdelkov. Naš prihranek se kaže v zmanjšanju ponovnega pregledovanja hlač na končni kontroli, preprečevanju masovnih napak in le-te odpraviti pred likanjem in zmanjšanju ponovnega likanja izdelkov. Zraven lahko še prištejemo zmanjšanje nočnega dela v likalnici.

Prvi rezultati so že vidni, in sicer se je popravilo na končni kontroli zaradi uvedbe medfazne kontrole zmanjšalo za 49,6 % v primerjavi z enakim obdobjem lani.

Zavzemati se moramo še za bolj teamsko reševanje napak.

Pritegniti želimo posameznike, da bi nam s svojimi izkušnjami pomagali obvladovati stroške nekakovosti in, da bi vsi delovali v smeri preventivnega odpravljanja vzrokov.

Vsak je največji mojster na svojem področju in nikakor ne sme dopustiti, da bi mu odvzeli voljo do ustvarjanja.

Zato naj bo naš slogan: **KAR NAREDIŠ PRVIČ, NAREDI DOBRO.**

Pohvalila bi delo medfaznih kontrolorjev, ki so veliko pripomogli k uspehu s svojim požrtvovalnim delom, prav tako tudi finišeje – kontrolorje, ki so prešli na popolnoma nov sistem dela, toda s svojim trudom prispevali k boljši kakovosti dela.

Marta OCVRK

CARRIER

NOVOSTI NA PODROČJU RAČUNALNIŠTVA

Osnova, oziroma izhodišče novostim na področju računalniške podpore informacijskemu sistemu v podjetju ELKROJ d.d., temelji na realizaciji načrta dela za leto 1999 za področje uporabniške in systemske programske opreme, ki deluje na večjih računalnikih, prav tako pa na področju osebnih računalnikov (PC) in za ta nivo potrebne programske opreme.

Kot že naslov članka pove, gre v bistvu za realizacijo planskih nalog, zato ne bodo navedena dela, ki so predmet drugih področij dela (npr.: vzdrževanje obstoječih aplikacij, uvajanje in pomoč uporabnikom, odpravljanje operativnih težav, izvajanje rednih obdelav in podobno).

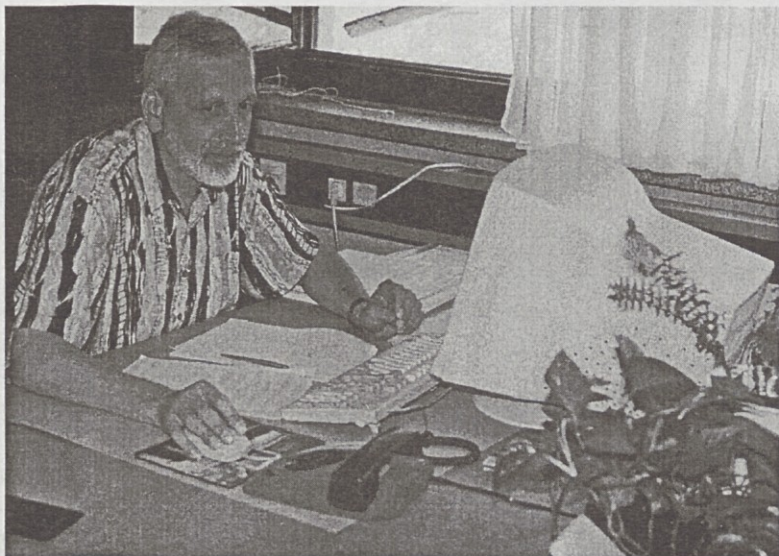
Lahko rečemo, da smo posredno kot tudi neposredno vložili veliko finančni sredstev, dela in znanja za to, da smo lahko v tolikšni meri realizirali zastavljene naloge.

Ne smemo pozabiti omeniti ustrezne podpore vodstva podjetja, saj brez njihovega razumevanja vloge, mesta in pomena informatike, ki izhaja iz načela: »enkratni vnos podatkov na mestu nastanka« ter iz cilja: »pravilni in pravočasni rezultati na pravem

mestu« ne bi mogli realizirati nalog v takšnem obsegu, kvaliteti in rokih, kot smo jih sicer.

V letošnjem letu smo pričeli z redno uporabo aplikacije: Blagajniško poslovanje za potrebe Finančno – računovodskega sektorja, v fazi končnega uvajanja je aplikacija Osnovna sredstva; precejšen delež v naših aktivnostih je imela tudi uvedba davka na dodano

Mišo Ravnik - vodja informatike

vrednost (DDV) tako na področju trgovinskega poslovanja, kakor tudi na področju komercialnega sektorja in FRS.

V fazi realizacije so tudi področja ISKOP-a, obračuna plač in kadrovske evidence za katere smo v letošnjem letu podpisali ustrezne pogodbe, pri tem pa ne smemo zanemariti priprav na leto 2000, ki se trenutno odvijajo predvsem na področju sistemske programske opreme, ki jo bomo v času kolektivnega dopusta tudi ustrezno nadgradili in testirali.

Prav tako moramo omeniti naše aktivnosti pri uvajanju in uporabi elektronske pošte (kjer smo trenutno prisotni s tremi elektronskimi naslovi), interneta in načrtovanja ustrezne uvedbe črtnih kode na različna področja znotraj, kakor tudi za uporabo zunaj podjetja ELKROJ.

V oddelku zunanje trgovine smo z izdelavočasne rešitve (avtomatizacija pisarniškega poslovanja) za določen del področja dokumentacije skušali vsaj delno

olajšati obseg rutinskega, vsakodnevnega dela.

Pričeli smo tudi z izvajanjem internega izobraževanja za potrebe uporabnikov osebnih računalnikov (PC), ki se bo še nadaljevalo (okolje Windows, MS Office- Word, Excel), več časa pa bi morali nameniti tudi specifičnemu izobraževanju delavcev informatike, saj bi glede na zelo hiter razvoj informacijske tehnologije morali tovrstnemu delu nameniti v povprečju letno vsaj 30% razpoložljivega časa, hkrati pa omogočati spremljanja novosti, ki lahko odločilno vplivajo na pravilno smer razvoja in uporabe informacijske tehnologije še posebno v času, ko so zahtevane takojšnje odločitve o ključnih zahtevah.

Želimo, da bi tako vsebinsko, kot tudi kakovostno in časovno usklajeno, realizirali vse zastavljene cilje, saj bomo le na tak način uspešno pripravljene za uporabo uporabniške programske opreme, kakor tudi za prehod, v mnogokrat že preveč »opevano«, leto 2000.

Maksimiljan Ravnik

ASSYST GRE Z OPTIMIZMOM PROTI LETU 2000

V oddelku avtomatske tehnološke priprave proizvodnje ali krajše ATP (financarji pozor – to ni Agencija za plačilni promet) smo v letu 1998 prenovili celoten oddelek – prostor in opremo. V letošnjem letu smo si kot glavni cilj zastavili uspešno delo in čim večjo fleksibilnost oddelka. Za to imamo tudi dober razlog. Skupina ATP je majhna, dokaj mlada, naš največji adut pa je medsebojno sodelovanje in razumevanje. Večkrat tudi slišimo, da je oddelek Assyst srce podjetja in, če srce ne deluje dobro, kdo bo potem poganjal kri po žilah?

Glede na to in glede na vso računalniško in komunikacijsko opremo, s katero razpolagamo, je tako tudi prav. Vendar manjkalo nam je še nekaj – direktna povezava s svetom – ne le s firmo Assyst in preko nje s tujimi poslovnimi partnerji, ampak tudi s SVETOM. In to

se nam je letos uresničilo. Dobili smo »poštni predal elektronske pošte« in »surf« za internet.

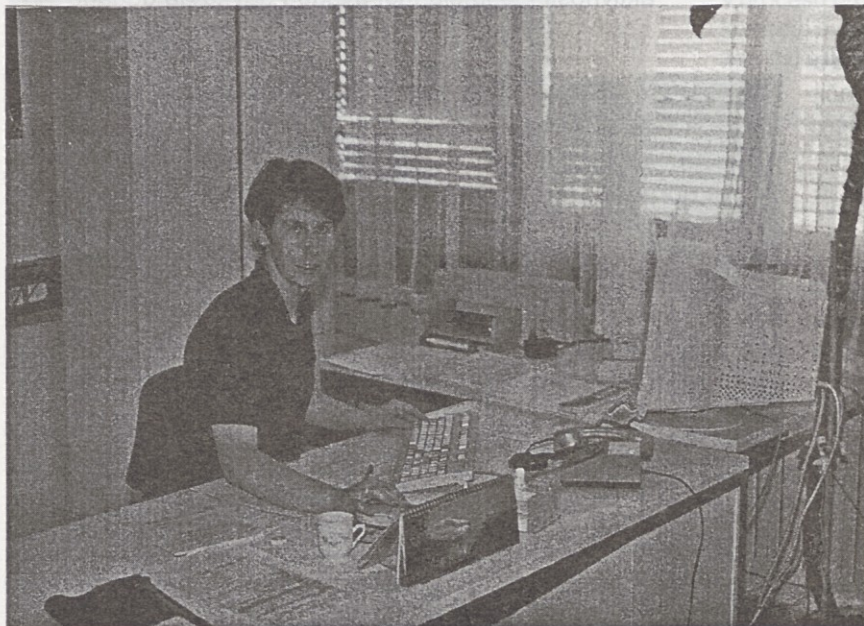
Elektronsko pošto s pridom uporabljamo kot način komuniciranja in po potrebi tudi za prenos optimizacij krojnih slik, ki jih rabimo od tujih poslovnih partnerjev.

Internet nam omogoča vpogled v svetovno dogajanje na vseh področjih; od razvoja tehnologije, znanosti, novosti na področju komunikacij, zanimivosti iz sveta športa, politike, do spremljanja vseh novic, dogajanj na svetovnih borzah.

Največkrat pa pogledamo na spletne strani firme Assyst, kjer so sproti objavljene vse novosti v programih, novice o podjetju, o prostih delovnih mestih, novih predstavništvih, njihovih novih strankah oz. uporabnikih njihovih programov.

Tu se najdejo tudi vse podrobnosti o novi strojni opremi, ki jo priporočajo svojim strankam. Tako smo preko interneta našli tudi ponudbe za nov ploter, ki ga oddelek ATP in Krecija nujno rabita in je v planu za leto 2000.

Zala Blekač - mlada in optimistična

Poleg »surfanja« po internetu uporabljamo tudi Hotmail – to je brezplačna pošta, ki deluje tako kot prava pošta. Napišeš sporočilo, morda voščilnico za rojstni dan, pripišeš naslov in enostavno pošlješ – brez znamke, brez poštarja. Pa še veliko hitreje gre.

Kot vse, ki delajo z računalniki, pa tudi nas skrbi leto 2000. V zvezi s tem smo se že pozanimali pri firmi Assyst in Bullmer in dobili pozitivne odgovore, tako da večjih težav ne bi smelo biti. Če pa se pojavijo, jih bomo skupaj z omenjenima firmama skušali čimprej rešiti.

Z njimi načrtujemo še nekaj – direktno povezavo sistema za izdelavo krojnih

slik in sistema za avtomatski razrez. To nam bo prihranilo prenekatero pot v krojilnico, z disketo v roki, na kateri je presnet en sam naris. Takšni »sprehodi« sedaj predstavljajo veliko oviro tako v krojilnici, kjer čakajo na optimizacijo, kot na Assystu, kjer je potrebno prekiniti trenutno delo, presneti naris na disketo in jo takoj odnesti v krojilnico.

Povezavo bo naredil strokovnjak firme Assyst v prvih dneh kolektivnega dopusta, tako da po dopustu pričakujemo manj težav in zastojev zaradi manjkajočih optimizacij.

V ATP pa se zavedamo še nečesa – da je težave lažje premagovati z optimizmom in veseljem, kot pa z ihto in nejevoljo. Zato smo si našli tudi takšno maskoto. To je

prikupen raček, ki se težav loteva na svoj način. Assystivci se držimo načela, da kar ne zmore en sam, lahko rešimo skupaj, brez slabe volje.

Upamo, da nam to vsaj delno uspeva in da ste nekaj našega optimizma deležni tudi vsi vi, ki delate z nami.

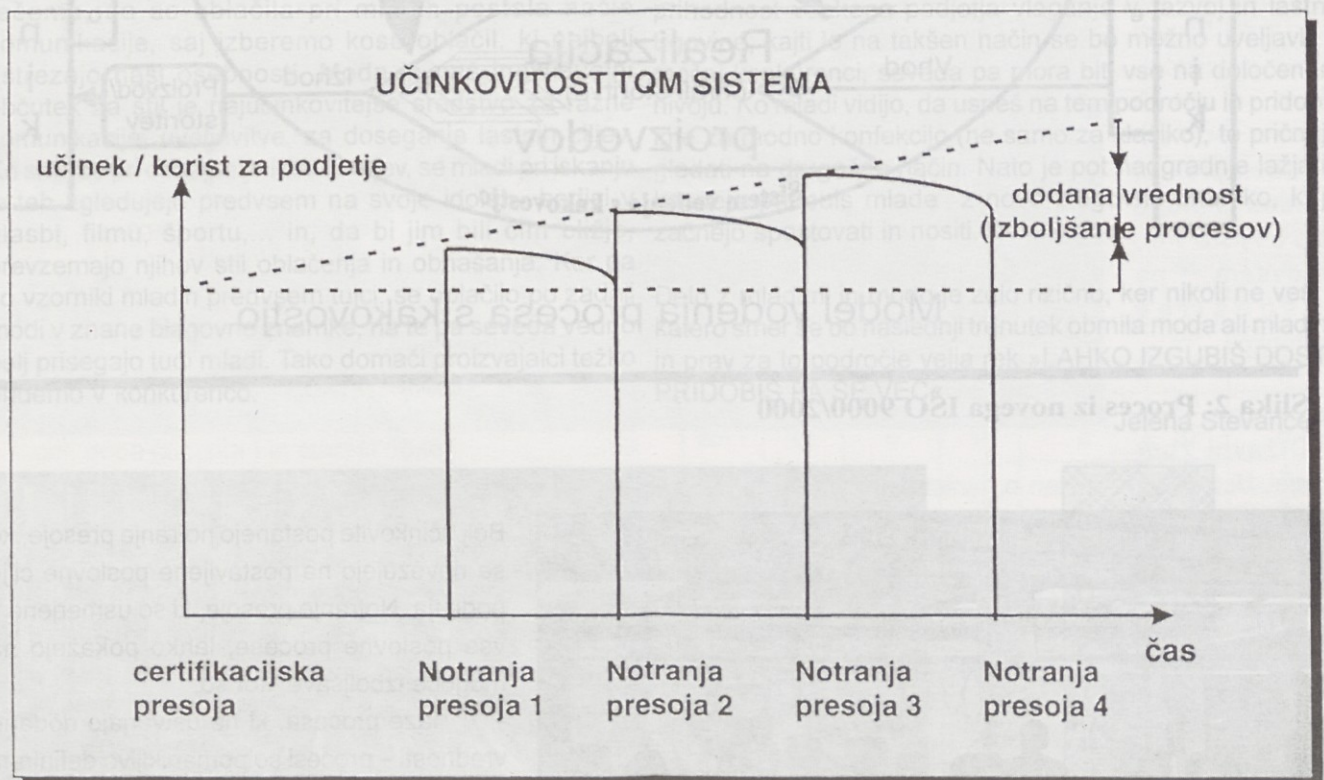
Zala Blekač

SISTEM KAKOVOSTI IN NOTRANJA PRESOJA

Pri vse večji konkurenci na domačem in tujih trgih ni mogoče biti uspešen brez stalnih tehnoloških in organizacijskih izboljšav. Posebej pa še moramo poudariti dobre medsebojne odnose.

Standardi serije ISO 9000 niso več samo posamična orodja ali model kakovosti, temveč tudi sistem vodenja podjetja. Uspešnost vodenja podjetja se vsklajuje s standardom ISO 9001, kot tudi notranja presoja. Cilj teh presoj je izboljšati učinkovitost vodenja posameznih elementov poslovnega sistema, gledano z vidika procesnega vodenja.

Z izvajanjem notranjih presoj odkrivamo področja možnih izboljšav. Redno izvajanje notranjih presoj in realizacija predlaganih izboljšav, vplivajo na večanje dodane vrednosti (slika 1).

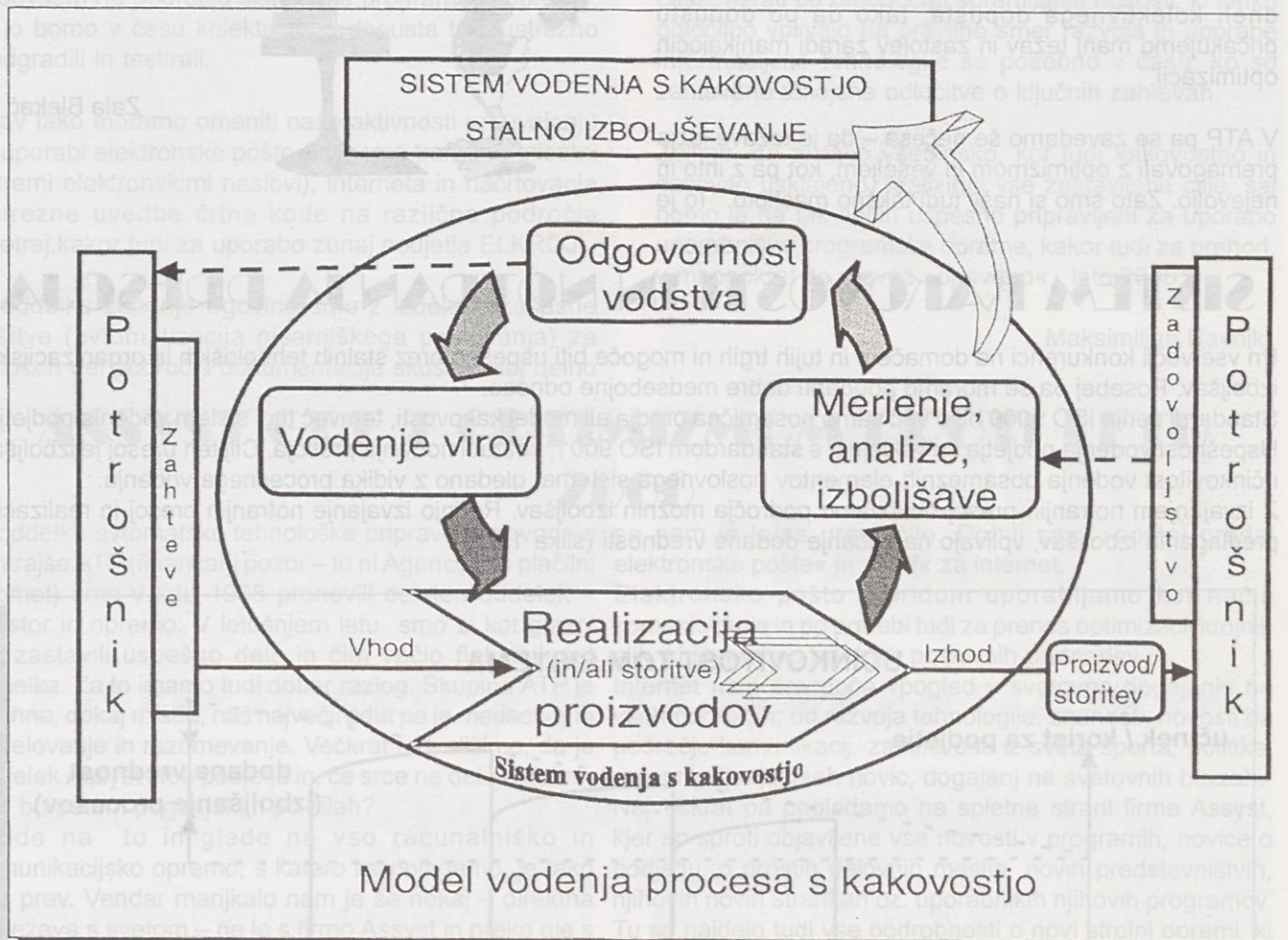
Slika 1 – Dodana vrednost, ki je rezultat sistema vodenja s kakovostjo in ukrepov na osnovi ugotovitev notranje presoje.

Zato morajo biti notranje presoje bolj usmerjene v probleme in manj v formalnosti; zajeti morajo vse procese, ki vplivajo na učinkovitost in zadovoljstvo kupcev kot končni cilj.

V našem podjetju ugotavljamo, da smo s sedanjim načinom notranjih presoj prišli do točke, kjer notranji presojevalci zelo težko predlagamo izboljšave. Tega stanja ne moremo spremeniti z novimi vprašanji ali z zamenjavo presojevalcev. Poiskati moramo nove, inovativne pristope in se ponovno in še dodatno poglobiti v študijo.

Enega od možnih pristopov sem povzela iz revije Kakovost, kjer je bil objavljen članek »Notranja presoja – metoda za dvig dodane vrednosti organizacije« (L.Kozina, BIRO Q Ljubljana). Avtor ugotavlja, da učinki notranjih presoj pogosto ne opravičujejo vloženega dela in niso v skladu s pričakovanji. Pogosto tudi ne odkrivajo šibkih točk v procesu.

Presoje naj se izvajajo po celotnem procesu. Presojanci lahko na ta način ugotovijo zvezo med postavljenimi cilji in dnevnim poslovanjem. Na ta način jih motiviramo za predloge izboljšav (slika 2).

Slika 2: Proces iz novega ISO 9000/2000

Marija Vrtačnik, predsednica, predstavi Elkrojevo kakovost

Bolj učinkovite postanejo notranje presoje, ko se navezujejo na postavljene poslovne cilje podjetja. Notranje presoje, ki so usmerjene v vse poslovne procese, lahko pokažejo na mogoče izboljšave, kot so:

- faze procesa, ki ne ustvarjajo dodane vrednosti – procesi so pomanjkljivo definirani
- slabo določena stična mesta med oddelki v procesu – nejasna pooblastila ali pa jih sploh ni, površno določena pravila
- neustrezni cilji
- neprimerna metoda merjenja uresničevanja postavljenih ciljev
- napake pri izboru zaposlenih, ki lahko bistveno vplivajo na potek in rezultat

Presoje so in bodo ostale vedno vzorčne in ne zajemajo celotnega področja. Ravno tako presojevalec ni znanstvenik – potrebno je primerno sodelovanje sodelavcev presojanega področja. Na ta način bodo presoje postale sredstvo izboljšav in to je ena od možnih komponent razvoja našega podjetja.

Blaženka Tkalčič

Velika odgovornost za proizvodnjo je njena - Marija Franko z nekaterimi od najožjih sodelavcev

KAJ RAZMIŠLJAMO O MODI ZA MLADE?

Otrok želi pozornost bližnjih, z odrasčanjem pa širi to pozornost na vedno večji krog ljudi. Postati hoče opazen in zato je za mlajše generacije vedno bolj pomembna življenjska izbira, s katero definirajo lastno identiteto, katero vrsto glasbe poslušajo, s katerim športom se ukvarjajo, kako se oblačijo, kam grejo na zabavo, Lahko rečemo, da so oblačila pri mladih postala način komunikacije, saj izberemo kose oblačil, ki najbolj ustrezajo naši osebnosti. Moda in naš individualni občutek za stil je najučinkovitejše sredstvo za razne komunikacije, uveljavitve, za doseganje lastnih ciljev. Ko smo že pri doseganju lastnih ciljev, se mladi pri iskanju le-teh zgledujejo predvsem na svoje idole – bodisi v glasbi, filmu, športu, ... in, da bi jim bili čim bližje, prevzemajo njihov stil oblačenja in obnašanja. Ker pa so vzorniki mladih predvsem tujci, se oblačijo po zadnji modi v znane blagovne znamke, na te pa seveda vedno bolj prisegajo tudi mladi. Tako domači proizvajalci težko pridemo v konkurenco.

Čeprav smo v Elkroju razmišljali v tej smeri, smo se zaenkrat odločili, da bomo v kolekcijo pomlad-poletje 2000 vključili poleg klasike veliko novega in modnega za vse starostne skupine - za mlade po letih in za mlade po srcu. Kolekcija je zelo svobodna, kot narekuje nova moda, zato bo lahko v njej našel vsak nekaj zase. Veliko pa je odvisno, kje in komu kolekcijo predstavljaš in prodajaš, zato mislim, da je prihodnost vsakega podjetja vlaganje v razvoj in lastne trgovine, kajti le na takšen način se bo možno uveljaviti v močni konkurenci, seveda pa mora biti vse na določenem nivoju. Ko mladi vidijo, da uspeš na tem področju in pridobiš ime za modno konfekcijo (ne samo za klasiko), te pričnejo gledati na drugačen način. Nato je pot nadgradnje lažja in kasneje pridobiš mlade z novo blagovno znamko, ki jo začnejo spoštovati in nositi.

Delo z mladimi in modo je zelo rizično, ker nikoli ne veš, v katero smer se bo naslednji trenutek obrnila moda ali mladina in prav za to področje velja rek »LAHKO IZGUBIŠ DOSTI, PRIDOBIŠ PA ŠE VEČ«

Jelena Stevančević

Jelena dela za mlade

Elkroj

NOVOSTI, KI NAM JIH JE PRINESLA ZAKONODAJA

V prvi polovici letošnjega leta je Državni zbor RS sprejel dva zakona, ki sta pomembna za našo družbo. Prvi je zakon o pravnem postopku, ki je bil sprejet 25. marca 1999 in v bistvu pomeni spremembo in dopolnitev zakona o pravnem postopku iz leta 1977. Za našo družbo so še posebej pomembne določbe o posebnih postopkih oziroma opredelitev gospodarskega spora. Ti spori so namreč izjemno zahtevni, dolgotrajni in pomembni tudi z ekonomskega vidika, saj so povezani z visoko vrednostjo spornega predmeta. Po novem je namreč v postopku z izrednimi pravnimi sredstvi določeno obvezno zastopanje po odvetniku, pred okrajnimi sodišči je lahko pooblaščenec vsaka poslovno sposobna oseba, medtem, ko je lahko v postopku pred Okrožnimi in višjimi sodišči pooblaščenec samo odvetnik ali druga oseba z opravljenim pravniškimi državnim izpitom. Novi zakon gotovo pomeni pozitiven premik, prinaša mnoge izboljšave, predvsem pa pospešitev postopkov.

Drugi zakon, ki ga je Državni zbor sprejel 19.5.1999 je zakon o minimalni plači, o načinu usklajevanja plač in regresu za letni dopust v obdobju 1999 – 2001. Zakon za navedeno obdobje določa:

- višino minimalne plače in način njenega usklajevanja
- način usklajevanja izhodiščnih plač in osnov za določanje plač, ki so določene s posebnimi zakoni
- način usklajevanja zajamčenih osebnih dohodkov in sredstev zanje
- »druginjski« dodatek, ki naj bi ublažil učinke uvedbe davka na dodano vrednost
- obseg možnih izplačil sredstev za plače iz naslova poslovanja ter
- višino regresa za letni dopust

Veljavnost zakona je časovno omejena, in sicer do 30.6.2001, z izjemo določb o višini minimalne plače, ki se lahko uporabljajo še naprej, v kolikor do tega datuma ne bi bil določen nov znesek minimalne plače.

Povedati je še potrebno, da je s 1.2.1999 napočil težko pričakovani datum, ko je stopil v veljavo sporazum o pridružitvi, sklenjen med Slovenijo in Evropsko skupnostjo. Z začetkom veljavnosti sporazuma se uvaja območje proste trgovine, sporazum specificira odpravo carinskih dajatev med pogodbenicama ter določa izjeme na obeh straneh s tem, da Slovenija svoj trg odpira postopoma in bo carinske dajatve odpravila postopoma, v glavnem do konca leta 2001.

Z zakonodajo se predvsem naj rešuje probleme družbe in ljudi

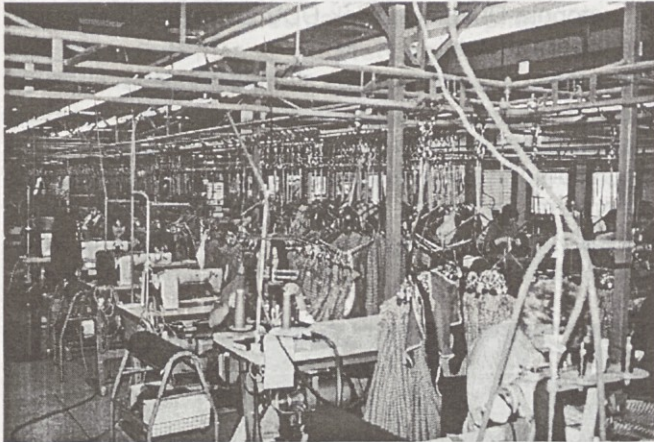

Glede sporazuma o pridružitvi lahko rečemo, da gre šele za začetek predvsem glede prilagajanja slovenskega pravnega reda tistim pravilom, ki veljajo v Evropski skupnosti. Pridružitveni sporazum in drugi dokumenti vsebujejo cel kup obveznosti Slovenije pri sprejemanju zakonodaje. Zato bodo vladne službe še naprej pripravljale predpise in skušale zagotoviti njihovo skladnost z direktivami in zahtevami Evropske skupnosti. Velik del »izvedbenega« prilagajanja pravnega reda pa je tudi v rokah sodišč in drugih organov. Nazadnje pa je potrebno poudariti še pomen osveščenosti in izobraževanja, če naj bi skupno dogovorjena pravila izvajali, jih moramo najprej spoznati. Zato ne zadošča le izobraževanje državnih uradnikov v vladnih službah, temveč mora to postati sestavni del izobraževalnih programov za sodnike, odvetnike, notarje in pravnike v gospodarstvu.

Marija Krivec

POKOJNINSKA REFORMA PO SPREJEMU ZAKONA

V maju tega leta je bil med vlado Republike Slovenije in reprezentativnimi sindikati za območje Republike Slovenije sprejet Dogovor o reformi pokojninskega in invalidskega zavarovanja v Sloveniji. Predlog zakona je bil tako poslan v drugo branje državnemu zboru in po predvidevanjih naj bi stopil v veljavo s 1.1.2000.

Ali bomo konfekcionarke zdržale?

Kaj nam bo po tem, kar je do sedaj znanega prinesla pokojninska reforma?

POGOJI ZA UVELJAVITEV PRAVICE DO STAROSTNE POKOJNINE

A/ Zavarovanec naj bi pridobil pravico do starostne pokojnine brez odbitkov:

- ko bo dopolnil 20 let pokojninske dobe in minimalno starost 63 (moški) oz. 61 (ženska)
- ko bo dopolnil 40 let delovne dobe (moški) oz. 38 let del. dobe (ženska) in starost 58 let.
- na račun starševstva se bo upokojitvena starost znižala največ do 56 let starosti (ženske) oz. največ do 58 let starosti (moški).
- zavarovanki, ki dopolni 38 let pokojninske dobe naj bi se starostni pogoj 58 let znižal za toliko mesecev, kolikor je bila v zavarovanju do dopolnitve 18. leta starosti.

B/ Brez odbitkov zaradi upokojitve pred dopolnitvijo polne starosti se lahko delavec, ki je dopolnil 40

let pokojninske dobe oz. 38 let pokojninske dobe – delavka, upokoji tudi, če:

- mu je delovno razmerje prenehalo zaradi stečaja ali druge oblike prenehanja delodajalca in mu ni možno zagotoviti druge zaposlitve
- mu je delovno razmerje prenehalo iz operativnih razlogov ob izpolnjevanju posebnih pogojev, določenih v tem zakonu
- je pri njem podana invalidnost po tem zakonu

- ima status brezposelne osebe in je bil v zadnjih 24 mesecih najmanj 12 mesecev kot brezposelna oseba prijavljen na zavodu za zaposlovanje

Zora, kako bo s pokojnino?

C/ starostna pokojnina se bo odmerila od mesečnega povprečja plač, ki jih je zavarovanec prejel, oz.

zavarovalnih osnov, od katerih so mu bili obračunani prispevki, v katerihkoli zaporednih 18 letih

zavarovanja po 1.1.1970, ki so zanj najugodnejša (prvi predlog 25 letno povprečje).

D/ V informacijo navajamo tudi preglednico, ki kaže koliko naj bi v prehodnem obdobju znašala

minimalna in polna upokojitvena starost, ter polna pokojninska doba za ženske:

leto	MINIMALNA STAROST		POLNA DELOVNA DOBA		POLNA STAROST	
	leta	meseči	leta	meseči	leta	meseči
2000	53	4	35	0	53	4
2001	53	8	35	0	53	8
2002	54	0	35	3	54	0
2003	54	4	35	6	54	4
2004	54	8	35	9	54	8
2005	55	0	36	0	55	0
2006	55	4	36	3	55	4
2007	55	8	36	6	55	8
2008	56	0	36	9	56	0
2009	56	4	37	0	56	4
2010	56	8	37	3	56	8
2011	57	0	37	6	57	0
2012	57	4	37	9	57	4
2013	57	8	38	0	57	8
2014	58	0	38	0	58	0
2015	-	-	-	-	58	4
2016	-	-	-	-	58	8
2017	-	-	-	-	59	0
2018	-	-	-	-	59	4
2019	-	-	-	-	59	8
2020	-	-	-	-	60	0
2021	-	-	-	-	60	4
2022	-	-	-	-	60	8
2023	-	-	-	-	61	0

Vendar zavedati se moramo, da gre zakon šele v drugo branje in je pred sprejetjem le-tega mogočih še veliko sprememb in dopolnitev.

Spremembe pa so že na vidiku!

Obveščali Vas bomo sproti!

Zora Štručl

DAVEK NA DODANO VREDNOST

Davek na dodano vrednost je obvezna vrsta prometnega davka v državah, članicah Evropske unije. Pri nas smo ga uvedli s 1.7.1999 in je skupaj s trošarinskimi davki (tobak, alkoholne pijače, naftni derivati) nadomestil dosedanje prometne davke.

Najpomembnejše značilnosti tega davka so:

- je večstopenjski davek, kar pomeni, da se plačuje na vseh stopnjah prodaje blaga in storitev
- bremeni končne potrošnike
- ima le dve davčni stopnji in sicer splošno stopnjo 19 % in znižano stopnjo 8%
- obračunavajo ga vsi, ki opravljajo promet blaga in storitev (pravne osebe, zasebniki, fizične osebe), ki imajo nad 5 milijonov letnega prometa
- pri izvozu proizvodov in storitev se ne obračunava davčni zavezanci obračunavajo DDV po kreditni metodi, po kateri se DDV obračunan ob nabavah (vstopni davek) odšteje od zneska DDV obračunanega v prodaji (izstopni davek)
- tisti, ki so oproščeni obračuna DDV, nimajo pravice poročila vstopnega davka in pri njih pomeni ta davek strošek
- osnova za obračun DDV je opravljen promet blaga in storitev, torej prenos lastninske pravice od prodajalca na kupca, kar se dokazuje z računom.

Poleg navedenih osnovnih značilnosti DDV je pomembno še naslednje:

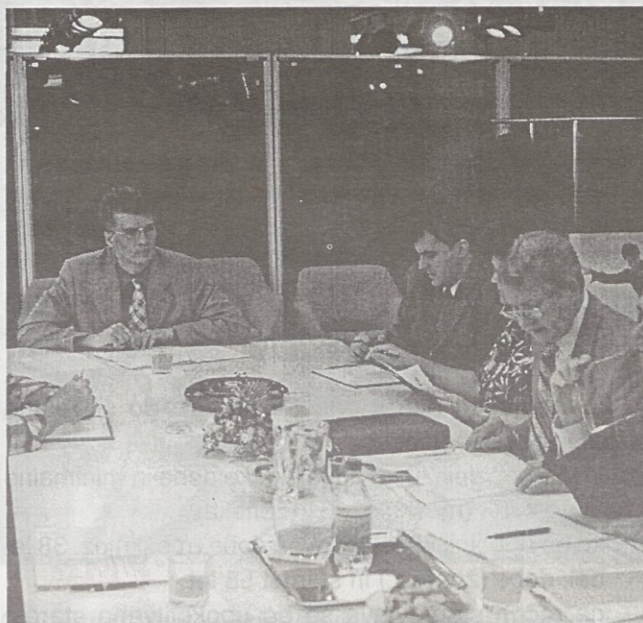
- za promet proizvodov in storitev se šteje tudi lastna poraba, ki ima za davčno osnovo lastno ceno, npr. tople malice, ki jih financira podjetje, letovanje v počitniških hišicah, poraba proizvodov za neposlovne namene itd.
- ne šteje se za promet proizvodov dajanje vzorcev v razumnih mejah, če niso namenjeni nadaljnji prodaji in manjša darila, katerih posamična vrednost ne presega 2.000 SIT
- prav tako je neobdavčen promet z materialom, ki ga dajemo našim kooperantom za izdelavo gotovih izdelkov, saj je ta material še vedno v lasti naše firme, medtem, ko je za storitve, ki jih opravijo kooperantje, potrebno plačati vstopni DDV
- tudi reklamacije v reklamacijskem roku pri vračanju ali zamenjavi popolnoma enakih izdelkov niso predmet obdavčitve z DDV
- poročavati ne smemo vstopnega DDV od osebnih avtomobilov, goriv, maziv, nadomestnih delov in storitev zanje, kakor tudi ne od izdatkov za reprezentanco in nastanitve.

Zelo pomembne za pravilen obračun DDV so predpisane evidence. Osnovno težo pri tem imajo prav gotovo pravilno izdani in prejeti računi. Davčni zavezanec mora izdati za vsak promet blaga oziroma storitev račun, ki mora vsebovati:

- kraj in datum izdaje ter zaporedno številko
- ime firme in davčno številko izdajatelja

- naslov izdajatelja
- ime firme in davčno številko kupca blaga oziroma naročnika storitev
- naslov kupca blaga, oz. naročnika storitev
- datum odpreme blaga oziroma opravljene storitve
- mesto in količino dobavljenega blaga oziroma storitev
- cena enote blaga oziroma storitve brez DDV
- vrednost blaga oziroma storitve brez DDV
- stopnja DDV in znesek DDV po različnih stopnjah, če sta prisotni
- vrednost blaga oziroma storitve z vštetim DDV

Račun je verodostojna davčna listina le, če vsebuje vse zgoraj predpisane podatke. To je še posebej pomembno za prejemnika računa, ki ima na njegovi podlagi pravico do odbitka vstopnega DDV. Če račun nima vseh predpisanih podatkov, tudi prejemnik nima pravice do

Franc Finkšt razlaga učinke DDV

odbitka vstopnega DDV, pa čeprav je blago prejel, oziroma mu je bila storitev opravljena. Račun mora biti izdan najmanj v dveh izvodih, od katerih izvirnik prejme kupec blaga, oziroma naročnik storitve, kopijo pa zadrži dobavitelj blaga, oziroma storitve. V kolikor račun ni izdan, blago pa je bilo dobavljeno, oziroma storitev opravljena, nastane obveznost za obračun DDV 8. dan po dostavi blaga, oziroma opravljeni storitvi. Tudi če kasneje popravljamo račun z dobropisom (npr. odobrimo popust), mora le-ta vsebovati vse podatke o dobavitelju in kupcu ter medsebojno potrjen in številko računa, na katerega se kasnejša sprememba davčne osnove nanaša. Seveda računi, ki jih izdajo davčni zavezanci osebi, ki ni davčna zavezanka (npr. občan), ni potrebno navajati podatkov o kupcu blaga oziroma naročniku storitve in tudi ne prodajne cene blaga oziroma storitve brez DDV.

Davčni zavezanec mora zagotoviti vse podatke, ki so potrebni za obračunavanje in plačevanje DDV. To so predvsem podatki o prodaji blaga in storitvah in od nje obračunan DDV, podatki o vstopnem DDV in podatki o obveznosti za plačilo DDV. V ta namen mora davčni zavezanec voditi knjigo izdanih računov in knjigo prejetih računov.

V knjigi izdanih računov morajo biti prikazani podatki po računih glede na obdavčeni promet ločeno po davčnih stopnjah davčnih zavezancev in končnih potrošnikov, glede na oproščen promet in glede na neobdavčen promet. V knjigi prejetih računov morajo biti prikazani podatki po računih glede na znesek vstopnega DDV, ki se sme odbiti ločeno po vrsti prometa in davčnih stopnjah, glede na znesek vstopnega DDV. Iz obeh teh knjig bo potrebno sestaviti obračun DDV za določen mesec, ki se pokaže bodisi kot obveznost za plačilo, bodisi kot zahtevek za vračilo DDV (odvisno od velikosti

zneska izstopnega in vstopnega DDV).

V našem podjetju bomo obračunali izstopni davek po splošni stopnji 19%, medtem, ko bomo prejemali račune z vsemi možnimi variantami z ali brez DDV. Zato bo toliko bolj pomembna doslednost in previdnost pri likvidaciji prejetih računov. Odločili smo se za mesečne obračune DDV. To pomeni, da bomo obračunavali in plačevali davčno obveznost do zadnjega dne naslednjega meseca za pretekli mesec. Izračuni kažejo, da bomo v prvem obdobju, to je do konca letošnjega leta več plačevali dobaviteljem vstopnega DDV, kot dobili plačanega od kupcev izstopnega DDV, kar bo negativno vplivalo na likvidnostno stanje podjetja in ga sililo k dodatnemu zadolževanju. Zato moramo iz tega razloga bolj kot doslej zelo previdno in preudarno naročevati vhodne materiale in storitve.

Franc FINKŠT

MODA LETOS IN V PRIHAJAJOČEM LETU 2000

Zdi se nam, da se je čas pričel vrteti z neustavljivo naglico in se nikakor noče ustaviti. Daleč so časi, ko je moda potovala s kočijo ali pa z vlakom z enega dvora na drugi. Danes je moda stvar bliskovite medijske komunikacije. Vsem na oči, v trenutku, ko se z velikim pompom rodi, in hip za tem, ko pade v milost in nemilost in umre. A hitri so samo mediji. V resnici se stvari odvijajo dosti počasneje – v realnosti – v naših trgovinah.

Naša glavna kreatorka - Urška Marolt

Barvno je letošnje poletje belo, svetlo modro, svetlo drap, peščeno na eni strani, na drugi strani pa ta belina prehaja v brezbarvje, v katerem prevladujeta bela in črna barva ter mešanje obeh barv v sivo. Gre za poigravanje s svetlobo, z drznostjo in duhovitostjo.

Glede linije oblačil lahko zagotovo napovem, da se je v modi začelo dogajati zelo veliko novega, kar bo zagotovo napredaj tudi po slovenskih trgovinah naslednjo sezono. Ozke hlače in bluze se spreminjajo v široke, nabrane, vsitki se pojavijo na novih mestih, na dolžini so razporki, veliko je skritih zadrž, tkanine so nadržane na nestrandardnih mestih, pojavlja se slojevitost (hlače in krilo preko hlač), pojavlja se (že nekaj časa, letos že bolj vidno in drugo leto pa že obveza) asimetrija – predvsem v topih, pa tudi na jaknah in na krilih.

Materiali so čisto novi. Še najbolj navaden bombaž mora imeti bolj tehno otip ali pa se meša s poliamidom ali naylonom, tkanine so bolj podobne platnu za jadranje in so zato čisto lahke in nekoliko šumijo pri nošenju.

Torej drapeji, materiali z zanimivo vsebino, ki ne skrivajo gole kože, prosojni materiali, ki več odkrivajo, kot zakrivajo.

Veliko je tudi novih modnih dodatkov, novi nahrbtniki, ki se nosijo preko ramen, imajo žepe spredaj na traku. Poleg oblačil, ravno ti novi modni dodatki označijo letnico mode.

KAJ BOSTE NOSILE POLETI?

Oblačenje lahko poleti postane trd oreh. Lepo oblečene nas od vročine kar pobira, v oblačilih, ki nam dajo dihati, pa smo videti, kot bi se pravkar vrnile s plaže.

Urške kreacije v Elkroju

Prepotene in oznojene smo vse prej kot za med ljudi, in ko se zvečeri, nismo prav nič prikupne.

Še najbolje bo, da se čez dan odločite za lahka, ohlapna oblačila, mehko padajoča ob telesu. Oprijeta pa oblecite zvečer (toge tkanine in kockasta oglata krila niso najprimernejša).

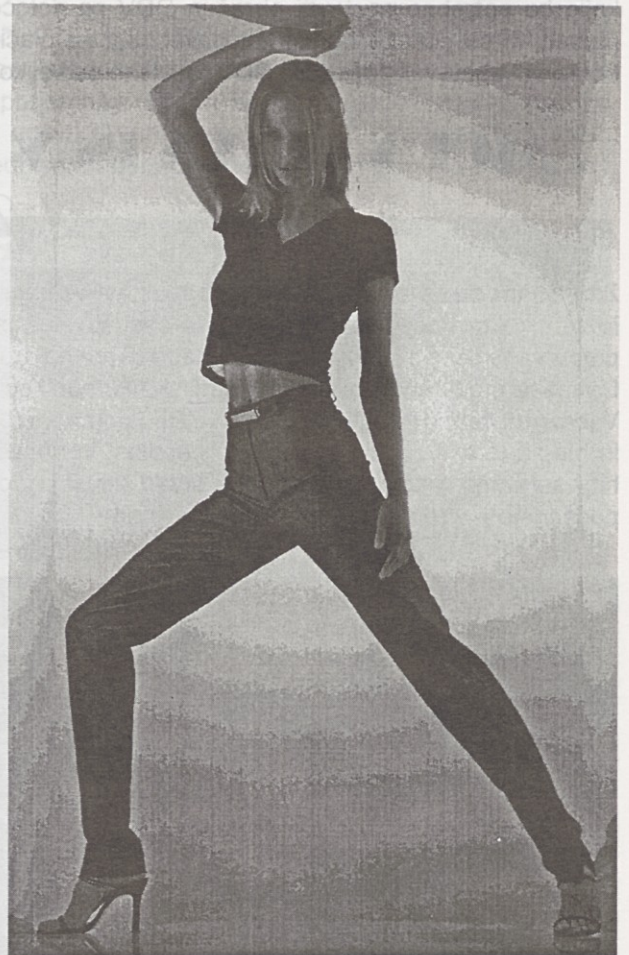
- Stavite raje na srajčno obleko. Prijetna je in zelo praktična.
- Za bolj sproščene urice izberite obleko brez rokavov. Če imate raje eleganco, pa se odločite za obleko v slogu Jacky Kennedy iz šestdesetih. Vendar le, če imate lepe noge.
- Poleti se lahko poigravate z oblačili raznih narodov, kupljenimi na potovanjih. Odenete se lahko v bombažni kitajski jopič, indijsko tuniko in še marsikaj...
- Ne pozabite na suknjič brez rokavov, na dolg moški telovnik, ki ga lahko oblečete čez srajco.
- Čez dolgo obleko pa boste oblekle dolg pleten kardigan, jopo, ki podaljša vzdolžno linijo telesa. V njem vam bo manj vroče kot v krilu s puloverjem.
- Mali tanek pulover je tudi nadvse praktičen. Prav tako dolg pulover iz džersija, podoben tuniki. Če sega prek bokov, polepša silhueto, saj učinkuje lahkotno. Poda se k dolgemu krilu in širokim ali cevastim hlačam.
- V hudi vročini vas bo na poslovnem srečanju, na katero morate v izbrani opravi, rešil lep kostim s kratkimi rokavi.
- Ob vsaki priložnosti lahko oblečete tudi nepodložen suknjič.

TEMNOLASE IN SVETLOLASE

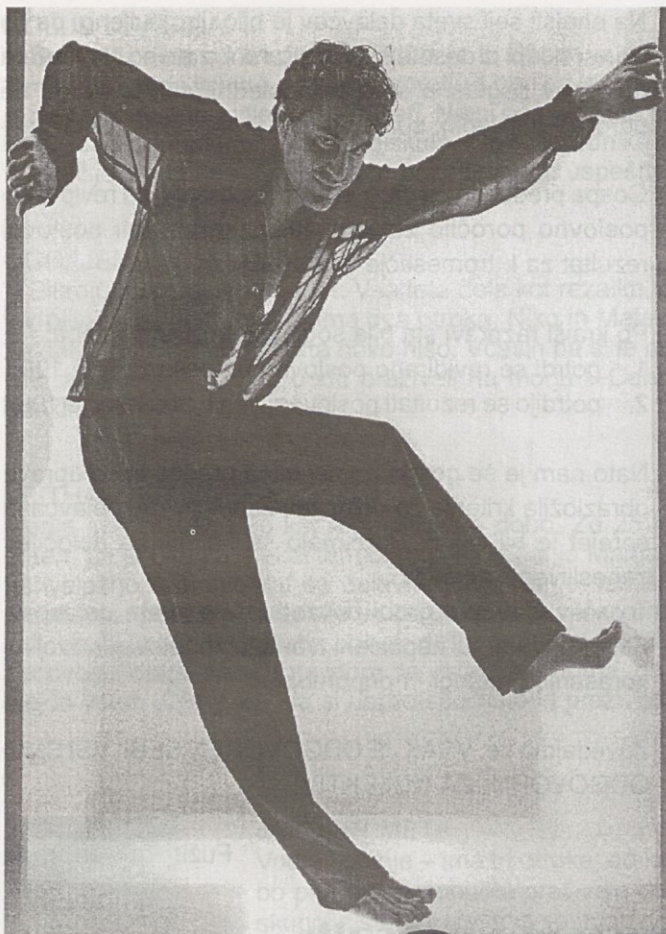
Hitro lahko ugotovite, katere barve najbolje pristajajo vaši polti. Svetlolasko boste na splošno najbolj polepšali modra in zelena. Kadar bo močno naličena in izbrano oblečena, pa naj se na to pravilo veselo poživzga.

- V toplih in živahnih barvah (rumeni, rdeči in oranžni) se bo iskrla rjavolaska.
- Rdečelasko bo predramila oranžna, čeprav se ne ujame najbolje z vsemi odtenki rdečkastih las.

- Pastelne barve, siva, bež, kostanjeva in vijolična poživijo svetlolaske, rjavolase pa naredijo dolgočasne. Nasprotno pa pri rdeči, črni in beli ni nobenih razlik: te barve pristajajo vsakršni barvi las.
- Preprosteje se je polepšati s toplimi barvami. Odenke toplih barv je tudi veliko lažje uskladiti. Rdečo in roza barvo pa barvo lososa je veliko preprosteje kombinirati, kot modro ali zeleno.
- Blage in prijetne barve, bež, temni in svetli odtenki bele in sivkasti pastelni toni se ujemajo predvsem s sivimi ali z belimi lasmi pa tudi z zlato rumenimi in s srebrnkastimi toni.
- Zlatorumeni in srebrnkasti toni zahtevajo zelo izbrano ličenje, razen če si jih omissimo poleti, ko smo že zelo zagorele.

- Lasje niso najpomembnejši, zelo pomembna pa je polt. Rjavolaske imajo lahko zelo svetlo polt, kot na primer Isabelle Adjani, svetlolaske pa celo temno »ubito« polt. Niso vse svetlolaske nežna bitja pa tudi vse temnolaske niso potencialne »seksbombe«. Ženske s svetlimi lasmi si prav lahko kdaj zelo zaželi obleči tisto, kar bi jim pristajalo, če bi imele bleščeče se črne lase. Temnolase ženske svetle polti bodo še posebej žarele v temnih barvah (črni, rdeči, kostanjevi, temno modri), zelo romantične pa bodo v pastelnih tonih. Bela in živahne barve bodo polepšale svetlolaske.
- Pomembna je tudi barva oči. Rjavolaska s črnimi očmi naj temeljito premisli, preden si nadene

kraljevsko moder ali smrekovo zelen pulover.

- Pazite na odtenek rdečila za ustnice: ne šminkajte se z bledo, zabrisano roza barvo, če ste oblečene v rdečo srajco.

KAJ POSTARA ZA DESET LET?

- Krilo, ki sega tik pod kolena
- Dvoredni suknjič s kratkimi rokavi in spodaj ravno krilo
- Stil osemdesetih z zelo podloženimi oglatimi rameni
- Oblačila, ki bodo skrajšala linijo vašega vratu, zapeta oblačila in takšna, v katerih boste videti stisnjene

KAM POMLADI ZA DESET LET?

- Cevaste hlače
- Oprijet pulover, zatačen za hlače, brez pasu
- Balerinke, mokasini ali superge, v katerih je korak videti mladosten
- Obleka – kombineža, čez pa kardigan, če si upate
- Zelo oprijet komplet jope in puloverja
- Tanka obleka z naramnicami, spodaj obvezno nedrček brez naramnic
- Suknjič na golo kožo ali čez spodnje perilo
- Srajca, ki mahedra okrog bokov
- Moška obleka
- T majica iz dragocenega materiala, v slogu spodnjega perila
- Odprta oblačila
- Privihani rokavi

Urška MAROLT

KAKO PA KAJ DELO SVETA DELAVCEV?

Dovolite mi nekaj uvodnih besed o vlogi posameznika v kolektivu.

»ZA ZAPOSLENOST SMO NAJBOLJ ODGOVORNI SAMI«, je naslov, ki mi je ob prebiranju »DELAVSKE ENOTNOSTI« najbolj padel v oči.

Mogoče se res premalo zavedamo, kako pomembno je delo vsakega posameznika v kolektivu. Kot ljudje smo pač nagnjeni k temu, da raje vidimo in opozarjamo na napake drugih, svojih pa sploh ne opazimo in smo užaljeni, če smo na njih opozorjeni. »Motiti se je človeško«, pravi pregovor, vendar se moramo zavedati, da nas vsaka napaka stane in v poslovnem procesu povzroča dodatni strošek, ki ga zahteven trg ne prizna. Vem, da smo včasih prenapeti, nervozni in v skrbeh pričakujemo naslednji delovni dan. A to je le čut odgovornosti za naše delo. Vedeti moramo, da bomo samo s kvalitetnim delom vsakega posameznika obdržali in širili tržni delež in si tako kot kolektiv omogočili nadaljnji obstoj v vedno hujši bitki na trgu. Medsebojno razumevanje, spoštovanje in upoštevanje različnosti so zelo pomembni dejavniki, ki vplivajo na uspešnost kolektiva. NEGUJMO JIH! Vsako pripombo, vsako opozorilo na našo napako sprejmimo kot darilo, napake zagotovo nihče ne naredi namerno! Zgoraj navedeno naj velja tako za delodajalca, kot tudi za nas delavce.

Naj ne bo odveč, če na kratko povzamem letošnje delo sveta delavcev. Imeli smo dve seji. Na deseti seji smo sprejeli 3 sklepe in sicer:

1. potrdi se poročilo o sklepih, sprejetih na 9. seji sveta delavcev
2. potrdi se poslovno poročilo za leto 1998
3. kriteriji zanesljivega delavca se podrobno proučijo in se predlagajo v sprejem na prihodnji seji sveta delavcev

Breda Puncer-Fužir je vodja skladišča in razmišlja o racionalizaciji...

Predsednica sveta delavcev je tudi Breda

Na enajsti seji sveta delavcev je bilo ugotovljeno, da so bili vsi sklepi iz desete seje realizirani, zato so člani sveta delavcev soglasno sprejeli naslednji sklep: Potrdi se poročilo o sklepih, sprejetih na 10. seji sveta delavcev.

Gospa predsednica uprave nam je obrazložila revidirano poslovno poročilo za leto 1998, kakot tudi poslovni rezultat za I. tromesečje leta 1999.

Po krajši razpravi sta bila soglasno sprejeta sklepa:

1. potrdi se revidirano poslovno poročilo za leto 1998
2. potrdijo se rezultati poslovanja za I. tromesečje 1999

Nato nam je še gospa namestnica predsednice uprave obrazložila kriterije za določitev zanesljivega delavca in sprejet je bil sklep: Sprejmejo se kriteriji za določitev zanesljivega delavca.

To so v glavnem grobi povzetki dela sveta delavcev. Želim si, da bi vsi zaposleni tvorneje sodelovali s svojimi vprašanji, predlogi in pripombami.

Zavedajmo se: VSAK JE ODGOVOREN SEBI, VSI SMO ODGOVORNI ZA KOLEKTIV!

Fužir-Puncer Breda

Anko Čretnik smo še pred dopustom vprašali:

1. *Delate v prodaji kot komercialistka, ali ste imeli kaj težav pri kupcih glede uvedbe DDV?*

S kupci ni bilo posebnih težav. Seveda pa smo v začetku vsi gledali na ta davek z nekakšnim strahom. Sedaj, ko smo prebrodili začetniške težave, sem prepričana, da se bomo tudi na ta davek navadili, kakor smo se morali že na mnogo novosti v tej naši mladi državi.

2. *Kaj pa doma? Smo bili dobro pripravljeni?*

Pri nas smo že pred časom zaprosili naše računalničarje, da pravočasno zagotovijo ustrezne programe. To se je kljub obilici dela tudi zgodilo. Tako smo v prodajni službi, kakor tudi v naših domačih prodajalnah začeli s prilagojenimi programi, pravočasno in nemoteno. Predvsem bodo nastali problemi z morebitnimi vračili blaga v naše skladišče. Za to blago mora kupec točno navesti številko fakture, po kateri je blago prejel. To pa je velikokrat za kupca neizvedljivo.

3. *Poletje, ki je prišlo, je zelo vroče. Ali so naše zaloge letnih artiklov v celoti prodane?*

Dejansko se je za prodajo sezona pomlad-poletje 1999 že končala, saj smo že pred sezonskim znižanjem. Imeli smo zelo lepo kolekcijo, na katero je bil tudi odziv na tržišču zelo velik. Ta odziv se pozna tudi v našem skladišču. Seveda pa vsako sezono ostane nekaj blaga, ki ga kupci na zaključevanju naročilo, a ga žal večkrat iz neznanih vzrokov zavrnejo. To blago potem po ugodnih cenah prodamo v lastnih prodajalnah.

4. *Anka, če ni skrivnost, zaupajte, kam najraje odhajate na dopust, saj imate dve prijetni hčerki in seveda moža, ki želi nekaj dni imeti mamico, oziroma ženo samo zase!*

Letni dopust v prodaji lahko koristimo le v mesecu juliju, ker v avgustu že tečejo prodajne aktivnosti za sezono pomlad-poletje 2000.

Zaradi tega običajno teden dni z družino preživim na morju, ostale dneve pa za krajše izlete in manjše aktivnosti na domačem vrstu in hiši.

Ob tej priliki želim tudi vsem sodelavcem v Elcroju sproščen in miren dopust.

Anka Čretnik

GOLUB DRAGICA

V Šoštanju dela od leta 1979. Prišla je iz Bosne in se kar hitro ujela v naše okolje. Je zelo temperamentna in hitre jeze. V nasprotju s tem pa je Dragica zelo dobra delavka. Če je potrebno je delo vedno pripravljena podaljšati. Njeni operaciji sta čiščenje nitk in sestavljanje stranskega šiva. Med dopustom bi rada obiskala svoje sorodnike v Bosni. Želimo ji, da se njeni načrti uresničijo in, da še naprej ostane prizadevna in uspešna delavka.

OGRAJENŠEK URŠA

V Elkroju je zaposlena 14 let. Vsa leta dela kot rezalka, če pa je treba, poprime za vsako delo v krojilnici. Je poročena in ima dva otroke: Niko in Matevža. Tudi po službi mora krepko prijeti za delo, saj z možem zidata novo hišo. Včasih pa si le privoščijo počitek. Skupaj gredo na kak izlet ali v hribe. Dopust bodo preživeli na morju v Červarju. Želimo jim prijeten počitek brez opeklin.

VEITHAUSER MARIJA

Marija ima za sabo že kar lepo delovno dobo. Že 25 let dela v konfekciji. Najprej je šivala, potem pa je bila kar nekaj let pomočnica. Zdaj je Marija medfazna kontrolorka. Delo je precej nehvaležno. Nemalokrat se delavke jezijo nanjo. Izkušnje pa so pokazale, da je to delovno mesto zelo potrebno. Napake se tako odkrijejo veliko prej in se včasih lahko preprečijo. Marija želi, da bi imeli več prostih sobot, da bi se lahko spočili. Tako bi lahko delavci boljše in bolj zadovoljni delali. Med dopustom bo ostala kar doma, da si nabere novih moči. Tudi mi želimo njej in vsem delavcem, da si dobro spočijejo in preživijo lep dopust.

Ana BORŠNAK

JAKOPIN META

Vodja kuhinje – ima tri otroke, od katerih je najstarejša hči končala 4. razred osnovne šole. Zato bo prvi teden dopusta preživela doma in »pockljala« otročičke. Drugi teden dopusta pa bodo skupaj s starimi starši in sestrično družino preživeli v Čatežu, kjer so se še vedno imeli zelo lepo. Pri tem je najbolj zadovoljen dedek, ki je ves srečen, da je lahko v krogu svojih »žensk«.

FORŠTNER MARIJA

Grader na ASSYSTU – delavka ima tri šoloobvezne otroke, od katerih dva že obiskujeta srednjo šolo in zaenkrat z njimi nima nobenih težav. Dopust bodo letos preživeli na otoku Cresu, v apartmaju Hmezada. Za hrano poskrbijo s skupnimi moči vse članov družine in jim zato dopust ne povzroča prevelikih finančnih težav.

STAJIČ Jadranka

Dela kot konfekar v skupini M1. Ima tri šoloobvezne otroke. Delavka je rojena v Pločah v Dalmaciji in vsako leto komaj čaka dopust, da skupaj s člani družine oddide v domači kraj. Tam uživajo v domačem okolju in se hodijo kopati, saj so od morja oddaljeni manj kot 20 km.

POTOČNIK Ida

Dela kot medfazni kontrolor v skupini M5 in M6. Dopust bo preživela takole: prvi teden si bo po napornem delu odpočila doma, v naslednjem tednu pa si bo napolnila baterije za prihajajočo sezono v Italiji, blizu Trsta.

VERDEV Pavla

Dela kot likalka v likalnici B. Dopust bo delavka preživela doma, ker mora skrbeti za od kapi prizadetega očeta. Za popestritev dopustniških dni si bo privoščila kakšen eno-dnevni izlet v okoliške hribe.

Zora Štrucl

KAKO PA JE KAJ S ČISTOČO?

No, mislim, da smo kar dobro urejena in pospravljena firma, vseeno pa bi lahko bilo še boljše.

Čistilke je prevzela zasebna firma HERNAUS, d.o.o. Velenje in delo kar dobro opravljajo, čeprav se tu in tam še pojavljajo stvari, zaradi katerih negodujemo. Pa saj tako je povsod, mislim, da je to normalna stvar.

Se pa pojavljajo problemi, kadar se kaj prenavlja. Takrat ostajajo stvari, ki jih enostavno odložijo na rampi, potem pa tam tudi ostanejo. Ko želiš izvedeti, kdo mora to pospraviti, imaš nemalo problemov. Nihče noče biti odgovoren, da bi to moral pospraviti ali odbrati uporabne materiale, ostalo pa zmetati v kontejner. Nazadnje, ko takšno stvar vidi tudi direktorica, se pa da dogovoriti in ljudje so pripravljeni sodelovati s tabo. Mislim, da bi tu moralo biti pri vseh več zavesti, da je včasih potrebno narediti tudi delo, ki ni čisto tvoje. Pri mnogih problemih, ki nastanejo, bi se lahko rešitev pojavila spontano in z veliko mero dobre volje in odgovornosti.

Povsod mora biti urejeno

Sicer pa mislim, da delo na tem področju kar dobro poteka.

Martina Plaskan

PONOVO PRIZNANJE ELKROJU

V letu 1998 smo v Elkroju sodelovali v akciji in nato bili najvišje ocenjeni pod naslovom »Moja dežela – lepa, urejena in čista«. Dobili smo spet najvišje priznanje.

Dragi sodelavci, mogoče mnogokrat rečete, le kaj spet sitnarijo, če pustim za sabo ogorke, zobotrebce, ostanke žvečilnega gumija in še kaj hujšega. Vsi moramo vedeti, da mnogo časa preživimo v podjetju, zato želimo, da se bi v njem prijazno in domače počutili. In ko je vprašanje naš dom, vsi vemo, kaj moramo storiti in kaj to pomeni. Toda za naše skupno podjetje pa marsikdo misli drugače. Želeli bi, da vsi vemo, da je Elkroj naš drugi dom, kjer

delamo in živimo med seboj. Zato se še naprej vsi potrudimo, da bomo tudi v letu 1999 dosegli to lepo in prijazno nagrado.

Čestitke vsem v Elkroju, posebno pa tistim, ki se resnično znajo potruditi in imajo pravilen odnos do okolja in do medčloveških odnosov. Ravno ti pa prihajajo v tem obdobju do pravega spoštovanja – zato se tudi Vi, dragi sodelavci oglasite, z idejo, kaj storiti, da bodo naši medsebojni odnosi boljši, bogatejši.

Vera PEČNIK

Oblačimo moške od glave do pete

Elkroj v družbi najboljših

SLOVENSKI TEKSTILCI V LETU 1998 V PRIMERJAVI Z EKONOMSKIMI GIBANJI NA TRŽIŠČU EU

Leto 1998 je bilo za tekstilce uspešnejše kot za usnjarje. Rezultati proizvodnje tekstilij in tekstilnih izdelkov razen oblačil so korak pred proizvodnjo oblačil, ki pa je po deležih zaposlenih in kapitala še vedno največja podskupina. V primerjavi z opredeljenimi razvojnimi cilji v strategiji razvoja se zaostanek ni zmanjšal tako glede dodane vrednosti na zaposlenega niti po donosnosti kapitala. Ob izjemni konkurenci na vseh trgih je tudi

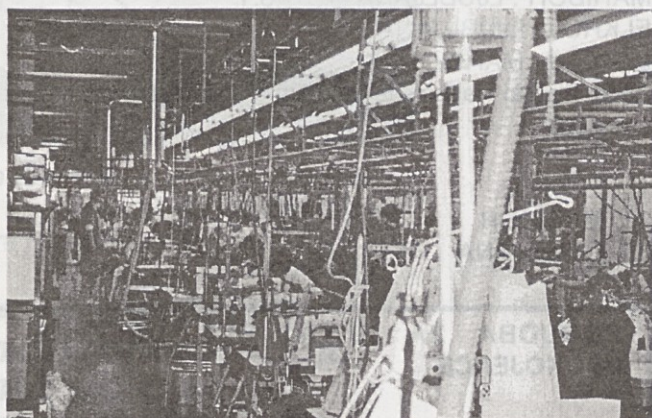
Vodja nabave - Andrej Ocvirk

gibanje tečaja tolarja povzročilo občuten odliv sredstev in slabilo konkurenčno sposobnost. Posledice se kažejo v zelo skromnih investicijah, saj so te le na ravni enostavne reprodukcije, in tudi v zaostajanju povprečnih plač.

Slovenski tekstilci in usnjarji dosegajo prek dve tretjini prihodkov na izvoznih trgih, od tega prek 80 % na trgu EU. Tudi v tem prostoru so bile razmere za tekstilije in tekstilne izdelke razen oblačil ugodnejše kot za oblačila in usnje ter usnjene izdelke. To so izkoristila tudi naša podjetja iz podskupin teh dejavnosti in tako je po

doseženih rezultatih na prvem mestu proizvodnja tekstilnih izdelkov razen oblačil.

Države EU hitreje povečujejo uvoz tekstilij in oblačil iz držav, od koder prihajajo neposredni konkurentje naših podjetij. Vsekakor igrajo pri tem odločilno vlogo stroški dela, saj so ti prav pri proizvodnji oblačil najpomembnejši. Postopno zmanjševanje deleža dodelavnih poslov nakazuje, da se bo tudi ta skupina usmerila v razvoj in trženje lastnih blagovnih znamk, kar pa zahteva večja vlaganja v promocijo. Velika razlika je tudi pri doseganju povprečnih prodajnih cen proizvajalcev oblačil iz EU.

Delovna intenzivnost je draga doma in v svetu

KLJUČNE BESEDE: tekstilna, oblačilna in usnarsko predelovalna industrija, proizvodnja, zaposleni, produktivnost, izvoz, dodana vrednost, donosnost kapitala, investicije, povprečne cene oblačil v EU, uspešnost poslovanja

Objavljeno v Tekstilcu

PETI MIHOV IN SEDMI CARIERJEV MEMORIAL

Leta bežijo, življenje teče dalje in na našem srečanju kar nismo mogli verjeti, da mineva 5. leto, odkar našega Miha Podsedenška ni več med nami.

Vsi vemo, da naš Miha ne bi želel, da bi bili žalostni, zato vsako leto še dodatno obudimo spomin nanj in na njegovo predanost Elkroju s srečanjem njegovih poslovnih prijateljev na nogometnem turnirju. Lahko rečemo, da se je letos zbralo rekordno število – več kot 80 pravih prijateljev, ki nas je še bolj združilo trpljenje in boj, ki smo ga doživljali z Mihom.

Našo, Elkrojevo ekipo, za častno zastopali:

- Ocvirk Andrej
- Skok Beno
- Hren Franci
- Žunko Ivo
- Sušek Tone
- Mekiš Milan
- Zagradišnik Igor
- Žunter Ivan

Pravi in prijateljski nasprotniki

In seveda je Elkrejeva ekipa zmagala. Rezultati pa so bili:

MARIBOR : LJUBLJANA 3:1
 ELKROJ : LJUBLJANA 4:1
 ELKROJ : MARIBOR 3:2

Že iz zgoraj navedenega vidimo, da je bil vrstni red naslednji

1. ELKROJ
2. MARIBOR
3. LJUBLJANA

Kljub izjemno deževnemu vremenu je bilo ponovno srečanje med nami prijetno, sproščeno.

Srečanja pa se je, kot vedno udeležila Mihova žena, Milena z otrokoma Urško in Matejem.

Vsi smo si ob koncu zaželeli, da se ponovno zdravi srečamo drugo leto, saj nam ravno ta memorial da vedeti, da je življenje prekratko, da ga ne bi živeli lepo, prijateljsko ter v dobrih medsebojnih in poslovnih odnosih.

Vera PEČNIK

ZNAK, KI JE PRAVI

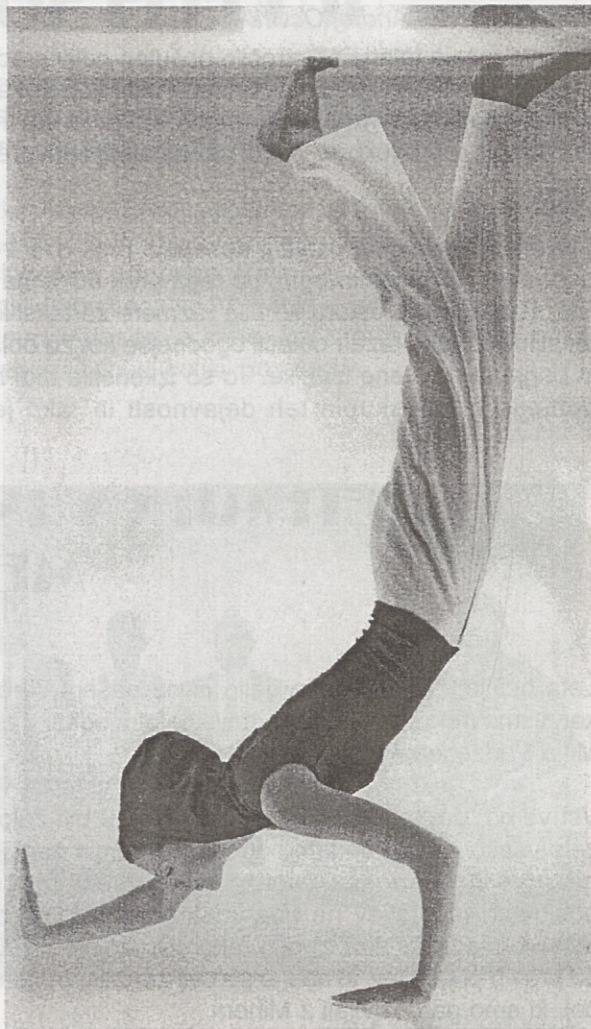
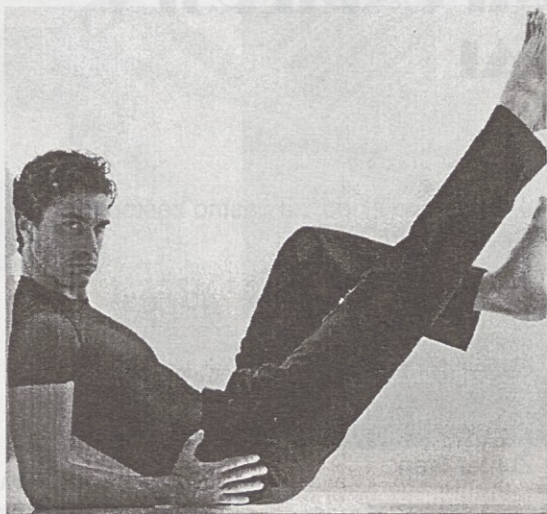
PONUDBA ZA ELKROJEVE DELAVCE IN UPOKOJENCE

KRKA Zdravilišča v Dolenjskih in Šmarjeških Toplicah S TEM KUPONOM (odrezkom) vabijo na 5 ali 7 dnevni oddih (vključen je tudi posvet pri zdravniku in razne kulturne, športne in družabne prireditve) od 33.660 do 39.015 SIT (odvisno od hotela) za 5 dni in od 47.124 do 54.621 SIT za 7 dni. Ponujajo možnost plačila na 3 obroke. Otoci do 7. leta zastonj, od 7.-15. leta 50 % popust.

Dodatne informacije in rezervacije:

Dolenjske Toplice: 068 66 012; faks: 068 65 662

Šmarješke Toplice: 068 73 230; faks: 068 73 107

POTREBUJEMO VAŠO USTVARJALNOST
POTREBUJEMO VAŠO INOVATIVNOST
POTREBUJEMO VAŠO PODPORO

Novi in stari predsednik gospodarske zbornice Slovenije, Joško Čuk, predsednica nadzornega odbora GZ Slovenije - Marija Vrtačnik (prva z desne) in članica uprave Elkroja, Vera Pečnik

**ISKRENO ČESTITAMO NA NOVO IZVOLJENIMA,
PRESEDNIKOMA Z NAJVEČJO ODGOVORNOSTJO,
ZA GOSPODARSTVO SLOVENIJE,
KI SE JE RESNIČNO ZAVEDATA IN JIMA ŽELIMO
VELIKO USPEHA PRI DELU!**

**Objavljamo pravila, po katerih želimo nagraditi vas,
dragi sodelavci**

**PRAVILNIK O PODELJEVANJU PRIZNANJ IN DIPLOM INOVACIJAM
V SAVINJSKO-ŠALEŠKI REGIJI**

1.člen

S tem Pravilnikom se določijo merila, način in postopek zbiranja, ocenjevanja ter podeljevanja priznanj in diplom GZS, Savinjsko-šaleške območne zbornice Velenje inovacijam za vsakoletne inovativne dosežke v Savinjsko-šaleški regiji.

2.člen

Inovacije po tem Pravilniku so:

- Izumi, ki po predpisih o industrijski lastnini izpolnjujejo pogoje za patentno varstvo ali za varstvo s patentom s skrajšanim trajanjem.
- Tehnične in druge izboljšave, s katerimi se dosega večja delovna storilnost, boljša kakovost proizvodov, prihrank pri materialu in energiji, boljše izkoriščanje strojev in naprav, boljši nadzor proizvodnje in boljša varnost del.
- Nove oblike teles, risbe in slike.

3.člen

Vsaka gospodarska družba, podjetje, samostojni podjetnik posameznik, samostojni inovator ali druga organizacijska oblika lahko kandidira za priznanje/diplomo inovacijam po tem Pravilniku s prijavo na osnovi razpisa.

4.člen

Priznanja inovacijam so:

- zlata
- srebrna
- bronasta

v obliki unikatno izdelane medalje z napisom.

EN 29001/ISO 9001/BS 5750
APPROVED BY BVQI

Poleg medalje je podeljena tudi listina, na kateri so podatki:

- ime in priimek inovatorja
- podjetje ali organizacija
- naziv inovacije
- stopnja priznanja
- datum
- podpis (predsednika Komisije in predsednika Upravnega odbora Savinjsko-šaleške območne zbornice ali direktorja Savinjsko-šaleške območne zbornice Velenje)

5.člen

Diploma inovacijam v Savinjsko-šaleški regiji je oblikovno podobna kot listina v 4. členu in mora vsebovati enake podatke kot listina, le da ima namesto navedbe in oznake stopnje priznanja, napis Diploma.

6.člen

Predlog za razpis prijav inovacij pripravi GZS, Savinjsko-šaleška območna zbornica Velenje (Komisija za inovacije) in ga objavi po potrditvi na Upravnem odboru Savinjsko-šaleške območne zbornice Velenje).

7.člen

GZS, Savinjsko šaleška območna zbornica Velenje zbira prijave inovacij na osnovi objavljenega razpisa in jih pripravi Komisiji za ocenitev. Po potrebi lahko Komisija k svojemu delu povabi tudi strokovnjake zunanjih institucij.

8.člen

Komisija ocenjuje inovacijske prijave po naslednjih kriterijih:

I. INOVATIVNOST

- 1.1. izvirnost in stopnja možne avtorske zaščite
- 1.2. visok nivo tehnične rešitve
- 1.3. novost doma in/ali v svetu
- 1.4. izboljšava dosedanjih proizvodov, postopkov, tehnologije, itd.

II. TRŽNA ZANIMIVOST

- 2.1. za področje splošne in široke porabe
- 2.2. za proizvodna in podobna podjetja/organizacije
- 2.3. za posebne namene in področja

III. PRIMERNA OKOLJU

- 3.1. izboljšano delovno okolje in/ali varstvo pri delu
- 3.2. uporaba neškodljivih materialov in/ali okolju neškodljiva uporaba
- 3.3. možnost recikliranja

IV. RACIONALNOST

- 4.1. poenostavljeno oziroma izboljšano delovanje
- 4.2. cenenost izdelave in/ali vzdrževanja
- 4.3. manjše število potrebnih surovin ali dobaviteljev

9.člen

Komisija za inovacije izvede ocenjevanje in usklajevanje ocen ter izračun končne ocene inovacijske prijave na osnovi Navodil za ocenjevanje, ki so priloga in sestavni del tega Pravilnika.

10.člen

Upravni odbor Savinjsko-šaleške območne zbornice Velenje obravnava predlog Komisije za inovacije o podelitvi priznanj in diplom inovacije v Savinjsko-šaleški regiji.

Na osnovi sklepa Upravnega odbora Savinjsko-šaleške območne zbornice Velenje izvede javno razglasitev in podelitev priznanj in diplom inovacijam v Savinjsko-šaleški regiji.

11.člen

Inovator, ki prejme priznanje oz. diplomu inovacije v Savinjsko-šaleški regiji, si s tem pridobi pravico koriščenja v komercialne in publicistične namene.

12.člen

Pravice iz 11. člena tega Pravilnika prenehajo z njihovo zlorabo.

Za zlorabo se smatra:

- zavajanje Komisije z neresničnimi podatki,
- uporaba priznanja oz. diplome v namene, ki niso povezane z inovacijo.

13.člen

V kolikor prejemnik priznanja oz. diplome inovacije v Savinjsko-šaleški regiji tudi po opozorilu Savinjsko-šaleške območne zbornice Velenje ne preneha z zlorabo priznanja oz. diplome, ima Savinjsko-šaleška območna zbornica Velenje pravico zahtevati sodno prepoved oz. odvzem priznanja ali diplome.

14.člen

Ta Pravilnik začne veljati po sprejemu na seji Upravnega odbora Savinjsko-šaleške območne zbornice Velenje, dne 13. maj 1999.

Velenje, dan 13. maj 1999.

Predsednik UO SŠOZ Velenje:
Borut MEH, l.r.

NAGRADNI IZLET

Že drugič se je zaključilo tekmovanje za najbolj urejeno skupino »RIČ« (da ponovim: »RED IN ČISTOČA«). In tokrat smo bile v skupini M6 zares presenečene, ko smo izvedele, da smo osvojile največ točk. Sicer za las, pa vendar. In nagrada? Seveda izlet na Bled in v Bohinj.

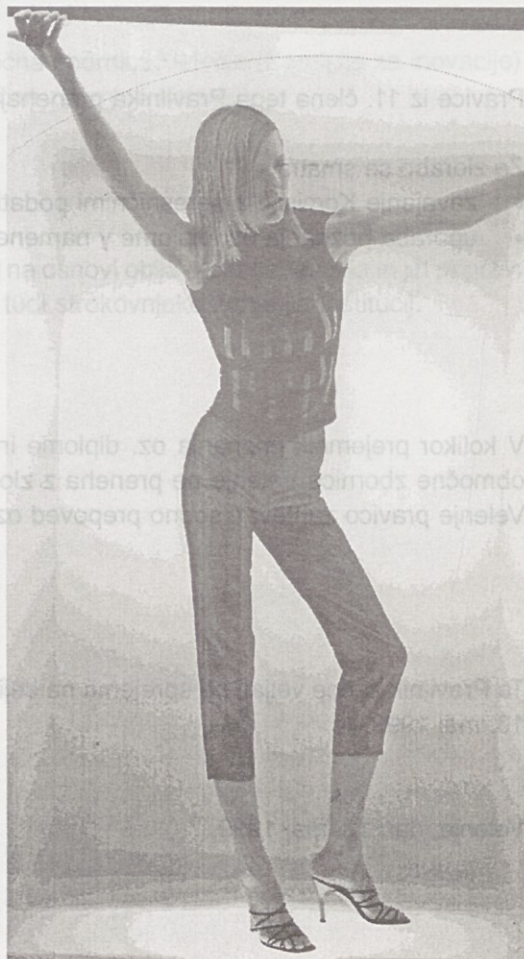
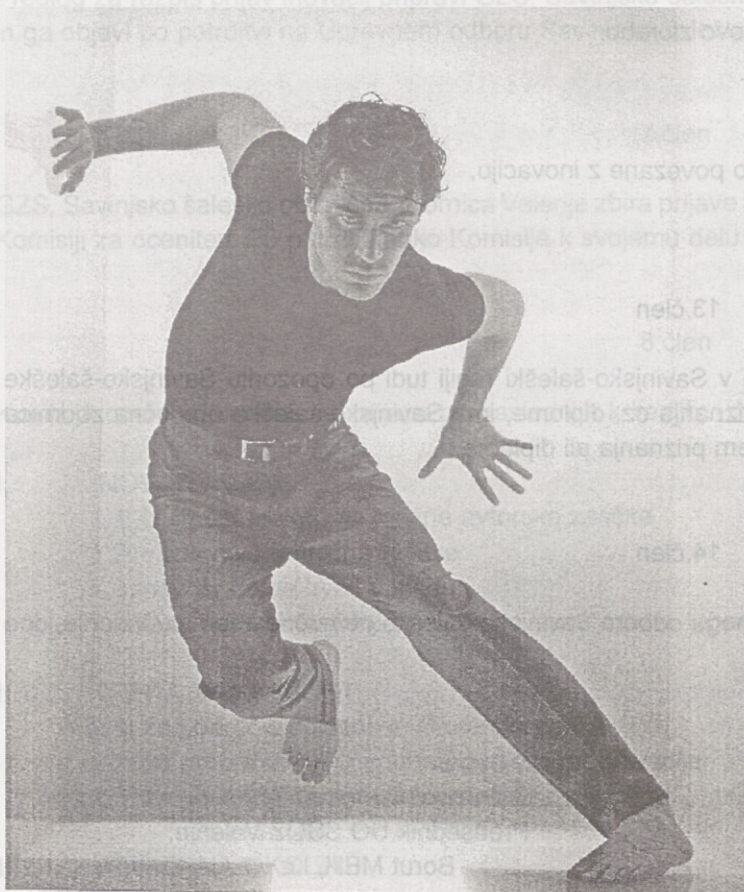

Udeleženci nagradnega izleta

Prišel je težko pričakovani dan izleta in že zgodaj smo se zbrale pred ElkJrojem. Pripeljal je mini avtobus, muzejske vrednosti in z vso možno hitrostjo smo se odpeljale. Sledilo je prvo razočaranje, avtobus ni premogel kasetnika, zato smo za glasbo morale poskrbeti kar same, oziroma naša grla. Prva večja postaja je bila pod slapom Savice. Do slapa je bilo treba peš strmo v breg, a nagrajene smo bile s prelepim razgledom na slap in njegovo okolico. Sledila je vrnitev v dolino, malica in nato Bohinj. V Bohinju smo si ogledali okolico jezera, preizkusili toploto vode v njem in poplanknili dodobra osušena grla. In nato še Bled. S čolnom smo se popeljali na otok in v cerkvi poznavili za srečo. Sledilo je še pozno kosilo. Dobre volje smo se v večernih urah vrnili. Bile smo enotne, da bi tak izlet še ponovile.

Romana KRIVEC

In prepričani smo, da če ste se za to odločile, boste tudi dosegle!

Preberite pred odhodom na dopust ali pa, ko boste doma

Spokojen hodi skozi trušč in naglico sveta in se spominjaj miru, ki ga najdeš le v tišini.

Kolikor je mogoče, hodi v dobrih odnosih z vsemi ljudmi. Svojo resnico pripoveduj mirno in jasno in prisluhni drugim, tudi neumnim in nevednim, zakaj vsakdo ima svojo zgodbo.

Izogibaj se bučnih, napadalnih ljudi, ker so breme za dušo. Ne primerjaj se z drugimi, da ne postaneš zagrenjen ali ohol, kajti vedno bodo večji in manjši od tebe. Veseli se svojih del, veseli se svojih načrtov. Ohrani navdušenje za svoj poklic, naj je še tako skromen, saj je pravi zaklad v spremenljivih časih. Pri poslih bodi pazljiv, kajti svet je poln prevar. A zato nikar ne spreglej, da je tudi zvrhan kreposti. Mnogi hodijo za visokimi vzori in povsod je življenje polno junaških dejanj.

Bodi, kar si. Bodi svoj.

In nikar ne igray ljubezni.

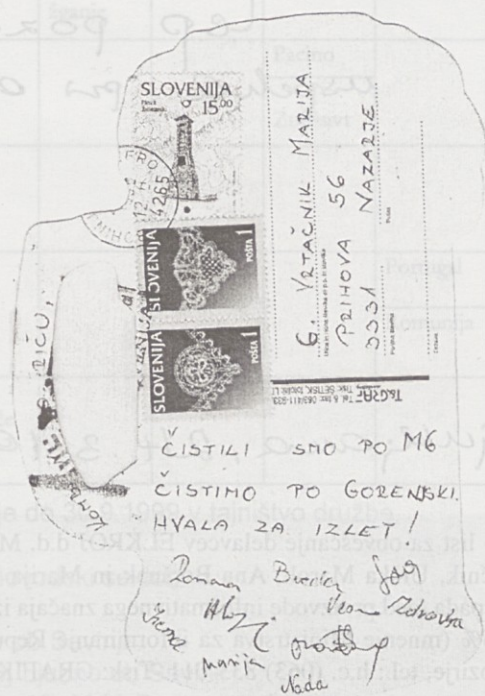
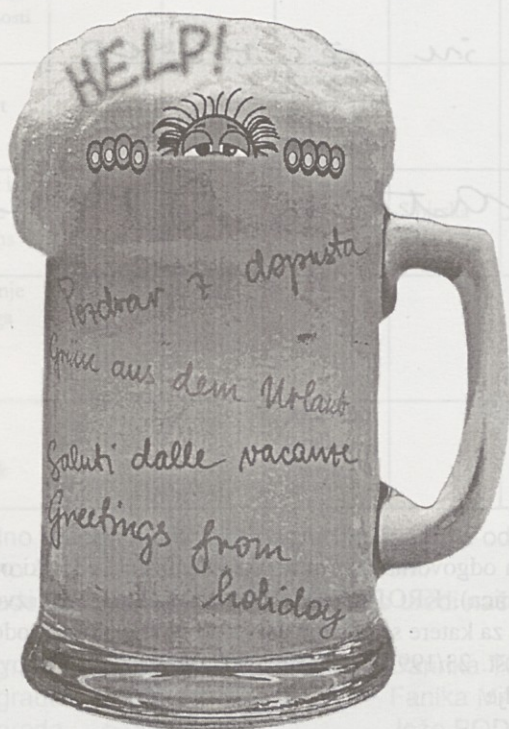
Pa tudi ne preziraj je, čeprav si razočaran in ogorčen, zakaj ljubezen je večna, kakor je večna

tudi trava. Spokojno sprejmi izkušnje let, drugo za drugo skladno odlagaj stvari iz mladosti. Neguj duhovno moč, da te bo obvarovala nenadne nesreče. In ne spravljal v žalost samega sebe z izmišljotinami. Mnogi strahovi se rodijo iz utrujenosti in osamljenosti. Vzdržuj zdravo disciplino, a vedno bodi do sebe tudi blag.

Otrok veselja si, nič manj, kot so to drevesa in zvezde. Pravico imaš biti tu. In če to veš ali ne – vse v veselju poteka natančno tako, kot je prav. Bodi torej v miru z Bogom, vseeno, kako si ga predstavljaš. In ne glede na to, kakšno je tvoje delo in kakšne težnje v bučnem vrvenju življenja, ohrani mir v duši. Kljub vsej nesnagi in žalosti, kljub vsem izničnim sanjam, je svet vendarle čudovit.

Bodi pozoren.

Bodi srečen.

Uredništvo Vam
želi topel, prijazen
in zabaven dopust!
Vrnite se zdravi in
srečni!

Naši sodelavci dobijo tudi tako prijazna pisemca - tole je od znane in cenjene televizijske osebnosti: Nataše Dolenc

ND

Spoštovana gospa Urška,
prilapam čeka /2349057/ in se
še enkrat lepo zahvaljujem za
Vaso ljubeznovitost. Hlače so, kot se -
čeno kot "elite", za bluzico sem
tudi požela komplimente.

Lep pozdrav in še veliko
uspeha pri delu

Nataša Dolenc

Ljubljana, 24.3.1999

Kroji - list za obveščanje delavcev ELKROJ d.d. Mozirje. Glavna in odgovorna urednica: Vera Pečnik. Uredniški odbor: Vera Pečnik, Urška Marolt, Ana Boršnak in Marija Krivec (predsednica). KROJ izhaja občasno v nakladi 900 izvodov. Glasilo spada med proizvode informativnega značaja iz 13. tč. tar. št. 3, za katere se plačuje davek od prometa proizvodov po stopnji 5% (mnenje Ministrstva za informiranje Republike Slovenije št. 23/199-92). Naslov: Elkroj Mozirje, Prihova 56, 3330 Mozirje, tel.: h.c. (063) 833-011. Tisk: GRAFIKA GRACER Celje

DOPUSTNA NAGRADNA KRIŽANKA

Elkroj v mesecu juliju	E	Muza ljubezen pesništva	Italjanski filmski komik	Dvořak	Enaki črki	Kocina	Čeh po it.	Najbolj razširjeni računalnik pri nas	Urugvaj	Ruski diktator	Znak za ritem
				A			B				
Vrsta dopusta											
Dreser zveri									Tantal	Otočje v Polineziji	
Ratko.					Anna Moffo			Ribiška mreža			
								Selektor Vogs			
Pesnik Župančič					Kem - Co Število časopis. izvodov						
Jožica Obojnik			Hrvaški Petrol				Ema (ljubko)				Oddelek v našem Elkroju
			Anja Ferlec				Obleka meniha				
		Zagožen				Švedska valuta					
Švedska		Znak za elek.upor				Publicist					
Grški otok				Ruski bič						Kisik	Pomožni duhovnik
				Prislov kraja							
Italija		Mesto v Iranu	Enobarvne bombažne tkanine						Koper		
			Levar Ana						Radij		
Daljina								Rutenij			Pivska elita
								Sprejena nit			
Cerkvene svečanosti							Drevored				
							Riževo žganje				
Pukart Ana			Ranocelik						Pacino		
			Italjanski kamion						Zmikavt		
Pevec in igralec Jürgens				Sibirska reka	Znamka švicar. ur						
					Nova Gorica						
Grajanje samega sebe										Portugal	
										Romunija	
Tone Novak			Ameriška igralka Derek			Domače žensko ime					

Pravilno rešeno počitniško nagradno križanko oddajte najkasneje do 30.9.1999 v tajništvo družbe.

Iskreno čestitamo sedanjim nagrajencem.

Nagrade se izplačajo do 30.7.1999. To uredi naš finančno-računovodski sektor.

1. nagrada 10.000,00 SIT
2. nagrada 8.000,00 SIT
3. nagrada 5.000,00 SIT

Darinka TOPLAK, Rečica ob Savinji
Fanika MAROVT Loke 25, Ljubno ob Savinji
Jože PODRIŽNIK, Poljane 46, 3332 Rečica ob Savinji

Celje - skladišče
D-Per

192/1999

5000007391, 1

COBISS

OSREDNJA KNJ. CELJE

Elkro

